

SONGDALEN
KOMMUNE

Årsrapport 2019

Foto: Klara Turid Fidje

	Side
Rådmannens kommentarer til året 2019	3
Den økonomiske utviklingen	4
Overordnede og sektorovergripende mål	10
Barnehagene	24
Skolene	29
Kultur og inkludering	33
Nav	43
Utvikling og forvaltning	46
Habilitering	50
Hjemmetjenesten	53
Institusjon	56
Livsmestring	60
Teknisk	65
Rådmannens stab	70
Kommunikasjon og service	73
Politisk styring og kontrollorgan Fellesområdet	79

Å gi seg på topp

Den siste årsrapporten for Songdalen kommune gir et klart hovedinntrykk av en velfungerende kommune som har levert gode tjenester til sine innbyggere. Kommunens kultur har vært preget av at politikere, tillitsvalgte og ansatte på alle nivå vil hverandre vel og har samarbeidet godt. Det siste året før kommunesammenslåingen har vært krevende. Kommunens ansatte har gjort en formidabel innsats for å sørge for god drift av kommunen, og har samtidig deltatt på en positiv måte i arbeidet med å bygge en ny storkommune. Belastningen har gjennomgående vært stor og i ettertid fremstår innsatsen som imponerende.

Netto driftsresultat for kommunens siste driftsår ble 12,7 mill. kroner, mot regulert budsjett -14,8 mill. kroner. Dette er et meget godt resultat. Sykefravær ble 6.7 % når hele kommunen tas med i beregningen.

I løpet av første halvår sluttførte kommunestyret områdeplanen for Nodeland sentrum. Planen tydeliggjør hvorledes Nodeland, som stasjonsbydel i storkommunen, kan oppnå utbygging i årene fremover og framstå som attraktivt tettsted for innbyggere i alle aldersgrupper. Det vil gi positive ringvirkninger for omlandet. Prosjekt for å bygge Sygna kultursenter ved siden av rådhuset ble vedtatt. Fagermoen torg, kultursenter og innbyggertorg med Familiens hus i rådhuset vil samlet sett få stor betydning for folkeliv og bosetting. Vedtak om bygging av stasjons- og kontorbygg med overgang mellom perrongene på Nodeland stasjon er også viktig for fremtidig utvikling. Det er ervervet grunn for å bygge skole på Vollan. Flere andre prosjekter ble også fullført eller igangsatt i løpet av året. Forsiden av årsrapporten viser to stolte øyeblikk der ordfører Johnny Greibesland og varaordfører Jan Erik Tønnesland åpner nye og etterlengtede idrettsanlegg på henholdsvis Finsland og Hortemo.

På bakgrunn av gode resultater i et krevende driftsår er det interessant å henvise til kommunebarometeret. Metoden er en anerkjent sammenligning av alle landets kommuner og gir oversikt over hvordan norske kommuner drives. Beregningsgrunnlaget er i hovedsak hentet fra Statistisk sentralbyrå, men også Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet og Norsk kulturindeks fra Telemarksforsking. Songdalen kommune ble i 2019 vurdert som den niende mest veldrevne av totalt 422 norske kommuner. Men utviklingstrekk innen flere tjenestekområder har vist at driften gradvis ikke ville ha vært bærekraftig fremover. Økt behov for interkommunalt samarbeid og utsikter til mer anstrengt kommuneøkonomi var vektige argumenter for kommunesammenslåing.

Årsrapporten og resultater taler for seg selv. Politikere, ledere, tillitsvalgte, verneombud og ansatte på alle nivåer fortjener anerkjennelse og takk for en imponerende innsats i et helt uvanlig hektisk år. Songdalen kommune leverte helt inn.

Kort oppsummert; Å gi seg på topp!

Nodeland 3. mars 2020
Kjell A. Kristiansen
rådmann

Innledning

Årsregnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Driftsregnskapet viser driftsutgifter og driftsinntekter i kommunen og regnskapsresultatet for året, samt tilhørende budsjett. Investeringsregnskapet viser kommunens utgifter i forbindelse med investeringer, utlån mv., samt hvordan disse er finansiert og sammenholdt med budsjett.

Årsrapporten er tekst-delen av regnskapet. Denne må dermed ses i sammenheng med driftsregnskapet og investeringsregnskapet.

Driftsregnskapet

Hovedlinjer i regnskapet for 2019

Netto driftsresultat er på 12,7 mill. kroner, mot regulert budsjett -14,8 mill. kroner. Dette er dermed et svært godt resultat i forhold til budsjett.

Kort oppsummert kan resultatet i forhold til budsjettet forklares slik:

- Økt sum skatt og rammetilskudd
- Økt ulike statstilskudd
- Svært god finansavkastning
- Ekstraordinære inntekter ca. 3,5 mill. (se regnskapsnoter)
- Enhetene er samlet sett omtrent på balanse, men med noen utfordringer
- Det totale resultatet er også påvirket av mye aktiviteter og bidrag inn mot etableringen av nye Kristiansand.

Inntektsanalyse

Tall i 1.000 kroner

Driftsinntekter, regnskap	%-vis fordeling 2019	2019	2018	2017
Brukerbetalinger	2,8 %	15 480	15 737	15 071
Andre salgs- og leieinntekter	7,0 %	39 163	33 427	32 300
Overføringer med krav til motytelse	10,2 %	57 241	56 101	52 568
Rammetilskudd	42,8 %	240 451	236 161	219 492
Andre statlige overføringer	7,9 %	44 638	61 795	64 785
Andre overføringer	0,7 %	3 743	1 199	2 371
Skatt på inntekt og formue	26,0 %	146 015	137 623	133 870
Eiendomsskatt	2,8 %	15 475	15 133	14 160
sum	100,0 %	562 206	557 176	536 634
samlet økning fra året før		5 030	22 584	29 440
økning fra året før		0,9 %	4,20 %	5,80 %

Som det fremgår av tabellen over, har det vært en god vekst hvert år. Det er verdt å merke seg den samlede inntektsøkningen er særlig sterk fra 2016 til 2017. Mye av dette skyldes vedtak om økt eiendomsskatt med virkning fra 2017.

Skatteinntekter og rammetilskudd

Forventningene for kommunens skatteinntang ble holdt uendret gjennom året. Ved oppfølging pr. 2. tertial, var mottatt skatt og rammetilskudd i balanse med budsjettet. Skatteinntektene utgjorde 146 mill. kroner i 2019, mot 137,6 mill. kroner i 2018. Kommunen mottar ulike utjamningstiltak i rammetilskuddet. Songdalen kommune var også i 2019 blant de kommunene i Agder med lavest samlet skatt og rammetilskudd, med ca. 93,7 % av landsgjennomsnittet for skatt og utjamningstiltak. Skatteinntekten pr. innbygger var 68,2 % av landsgjennomsnittet.

Inkludert i rammetilskuddet for 2018 inngår også 6,4 mill. kroner som er ekstra skjønnsmidler i forbindelse med flomskadene høsten 2017, bl.a. som delfinansiering av ny bro til Birkelid.

Tall i hele kr 1.000

	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018	Budsjett 2018
Skatteinntekter	146 014	144 871	137 623	140 600
Rammetilskudd	240 450	235 178	236 161	221 300
Sum overføringer fra Staten	386 464	380 049	373 784	361 900

Premieavvik pensjon

Det skal hvert år foretas beregning av fremtidige pensjonsforpliktelser for andel ansatte som til enhver tid er tilsatt i kommunen. Beregningene skal foretas av aktuarer basert på forutsetning om levealder, lønns- og G-regulering, AFP uttak mv.

Se ellers note 9 i driftsregnskapet for mer detaljer.

Deler av de samlede pensjonsutgifter (grunn- og reguleringspremier) til KLP og SPK aktiveres som fordring i kommunens balanse. Premieavviket (inkl. arbeidsgiveravgift), forskjellen mellom betalt premie gjennom året og et beregnet premiebeløp (aktuarberegning), utgjorde ca. kr -939.822 i 2019.

Premieavviket skal regnskapsføres i regnskapsåret og avskrives deretter. Premieavviket fra 2002 til 2010 amortiseres over 15 år og premieavviket fra 2011 til 2013 amortiseres over 10 år. Premieavvik fra 2014 amortiseres over 7 år.

Årets netto premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift og amortisering er ca. 1,454 mill. kroner og er utgiftsført i driftsregnskapet.

Renteutgifter

De reelle renteutgiftene utgjør ca. 13,4 mill. kroner, mot budsjettet 13,8 mill. kroner. I tråd med finansreglementets bestemmelser er det foretatt flere rentesikringer de siste årene. Porteføljens gjennomsnittlige rentesats er 2,1% (sum av fast og flytende). Pr. 31.12.2019 var låneporteføljen i tråd med bestemmelsene i finansreglementet om durasjon og andel fastrente.

Renteinntekter og utbytter

Utbytte av våre kapitalplasseringer

Året 2019 ble et meget godt år for vår kapitalforvaltning. Etter mange års sammenhengende verdistigning, kom vendepunktet i 2018, der vi samlet fikk en negativ avkastning på 1%. Dette bedret seg raskt, og samlet for 2019 er avkastningen på omkring 11%. Dette må sies å være svært solid, og betydelig høyere enn den budsjetterte avkastningen på 3,8%. Finansreglementet ble vedtatt endret av kommunestyret i desember 2016, slik at det ble åpnet opp for investering i eiendomsfond. I løpet av 2016 tilpasset vi porteføljen slik at en større del av den nå er valutasikret. Kortsiktig kan det gi mer avkastning ved å ikke være valutasikret, men det har vært viktig for rådmannen å ikke ta unødig høy risiko. Det understrekes at med begrepet avkastning, så menes det urealiserte verdiendringer på våre fondsandeler pr. 31.12.2019. All erfaring og teori viser at verdisingninger på finansielle posisjoner i perioder vil kunne være betydelige, både i form av økning og reduksjon av verdier. Det er derfor nødvendig med fondsreserver for å kunne møte slike svingninger.

Vi har hatt et ryddig og godt samarbeid med Gabler Investment Consulting, som har gitt god oppfølging og gode råd knyttet til kommunens finansforvaltning. Det understrekes at kommunen er selv ansvarlig for de plasseringer som gjøres. Vi har fulgt gjeldende strategier for gjeldsforvaltning og finansplassering som følger av kommunens finansreglement. På alle målepunktene har vi vært innenfor de rammer som følger av reglementet. Songdalen har i mange år hatt et praktisk samarbeid med Vennesla, Birkenes og Søgne kommuner om finansforvaltning. Rådmannen vil med dette takke for samarbeidet som har fungert meget bra.

Utbytte fra Agder Energi og Avfall Sør AS

Våren 2015 ble det inngått ny aksjonæravtale mellom eierkommunene som regulerer utbyttepolitikken i Agder Energi. Avtalen sikrer forutsigbarhet for fremtidig utbyttensnivå. Prognosene fremover tilsier lavere utbytte. Dette er hensyntatt i kommunens handlingsprogram. Songdalen kommune har en eierpost på 1,465 % i Agder Energi.

Det er ikke mottatt utbytte fra Avfall Sør AS i 2019.

Renteinntekter i bank

Kommunen hadde gjennom året en relativt stabil likviditet (jfr. tertialrapportene). Avtalen med vår hovedbankforbindelse er at vi skal ha en innskuddsrente knyttet til NIBOR. Vi er fornøyd med vilkårene i bankavtalen og opplever at vi har fremforhandlet konkurransedyktige priser.

Resultatet av driften i enhetene

	Regnskap 2019	Regulert budsjett 2019	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018
Rådmannens stab	16 258	17 377	16 635 684	18 659 260
Kommunikasjon og service	5 834	6 201	6 583 797	6 760 860
Politisk styring og kontrollorgan	4 120	4 048	3 827 664	3 741 650
Fellesområdet	12 571	10 481	11 080 919	10 547 000
Skoleenhetene	105 206	99 856	100 198 196	93 637 768
Barnehageenhetene	59 138	60 416	54 333 621	54 380 655
Nav	12 131	10 030	8 789 507	8 316 700
Barnevern	11 461	14 171	12 409 843	14 171 000
Kultur og inkludering	20 626	20 777	21 687 342	21 451 670
Utvikling og forvaltning	19 711	20 369	17 910 297	19 418 270
Habilitering	25 059	21 661	21 871 568	20 210 550
Hjemmetjenesten	32 541	32 217	29 810 076	28 911 400
Institusjon	32 658	32 258	29 485 659	29 639 700
Livsmestring	18 635	21 627	15 644 129	19 526 560
Teknisk enhet uten VAR	27 907	30 041	26 538 478	27 848 221
Kirkelig fellesråd	3 737	3 512	3 628 524	3 427 000
Tilleggsbevilgning	0	3 546	0	4 291 859

Kolonnene for regnskap og budsjett er kjørt ut inkl. artene avsetning og forbruk av fond.

For å styrke internkontrollen ble det i 2014 innført en strammere rapporteringspraksis. Dette vil si at alle enhetene rapporterer status på driften i forhold til budsjettet hver måned til økonomisjefen. Denne ordningen gjør at den totale oversikten er bedre og mer detaljert enn tidligere. Administrativt oppleves dette som et vesentlig og svært viktig internkontrolltiltak. Dette bidrar også til at rådmannen til enhver tid har mer oversikt på kommunens økonomiske situasjon innenfor hver enhet.

Den økonomiske utviklingen

Driftsresultat

Netto driftsresultat ble 12,7 mill. kroner i 2019. Nasjonale føringer legger til grunn at resultatgraden bør være ca. 1,75 % av brutto driftsinntekter. Netto driftsresultat er den viktigste indikatoren for økonomisk handlefrihet, og er et uttrykk for hva kommunen sitter igjen med til avsetninger og driftsmidler til investeringer.

Beløp i hele kr 1.000

	2019	2018	2017	2016
Brutto driftsresultat *	5 671	21 097	26 408	31 038
Netto driftsresultat	12 744	3 380	23 561	15 420
Netto finanskostnader	7 073	-17 717	-2 848	-6 252

*Brutto driftsresultat er korrigert for avskrivninger.

Fondsavsetninger

Som det fremgår av regnskapet, har Songdalen kommune ulike fond. Disposisjonsfondet utgjør 64,5 millioner kroner pr. 31.12.2019. Målt i % av brutto driftsinntekter utgjør disposisjonsfondet 11 % pr. 31.12.2019. I tillegg til dette kommer ulike fondsavsetninger.

Nøkkeltall

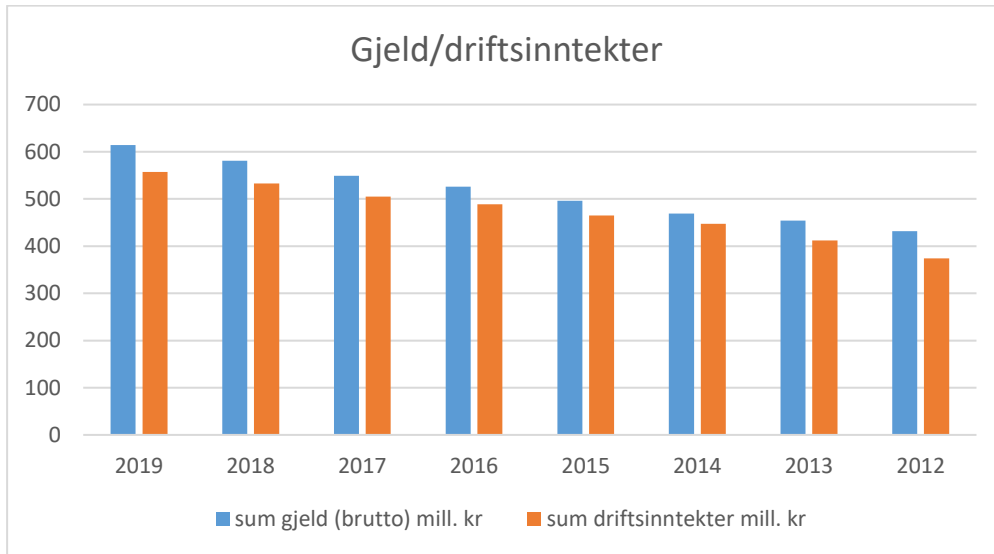
Noen sentrale nøkkeltall som bør følges opp:

NØKKELTALL	resultat 2019	resultat 2018	resultat 2017	Riksrevisjonens anbefalinger
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	1,65 %	0,6 %	4,4 %	> 1,75 %
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	11 %	15 %	14 %	5-10 %

Investeringsregnskapet

Utviklingen av lånegjelden

Basert på regnskapet for 2019 utgjør brutto lånegjeld ca. 114 % av driftsinntektene (dette forholdstallet var 107 % i 2018). Dette oppfattes å være nivåer som er i overkant av det som er anbefalt som kommuners gjeldsgrad. Samtidig er dette også et uttrykk for at det har blitt gjennomført en rekke større investeringsprosjekter de senere år.

Sum finanskapital til forvaltning kan også være relevant å se i relasjon til sum lånegjeld.

Kommunestyre 2015-2019

Overordnede og sektorovergripende mål

Songdalen for livskvalitet

Visjonen innebærer at kommunens politikere og ansatte jobber for at:

- Songdalen skal være en attraktiv kommune å bo i.
- Songdalen skal være en god kommune å vokse opp i, leve og bli eldre i.
- Innbyggerne skal oppleve trygghet for nødvendige tjenester.
- Tjenestetilbudet skal være av god kvalitet.

Kapitlene er disponert slik at mål og tiltak/indikatorer fra handlingsprogram 2019 står først, og deretter tiltak og måloppnåelse for målene.

Det har vært krevende for mange ledere å gjennomføre en strukturert oppfølging av sin enhet samtidig som det har vært en rekke prosesser og prosjekter knyttet til kommunesammenslåingen.

Opprinnelig var det satt opp flere indikatorer på enkelte områder som målsetting for 2019. I praksis har det ikke vært mulig å følge opp alle indikatorer.

Overordnede og sektorovergripende mål

Kommunen som samfunnsutvikler

Kommuneplanlegging

1. Alle ansatte i hele kommuneorganisasjonen skal ha et bevisst forhold til kommunens visjon, kommuneplanens hovedmålsettinger og satsningsområder

- Økonomiplanens handlingsprogram gjenspeiler kommuneplanens delmål og satsningsområder.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
God rutine for kobling mellom økonomiplan og handlingsdel i kommuneplanen.	Ivaretatt.

Befolkningsutvikling

1. Kommuneplanen legger til grunn en årlig vekst i innbyggertall på 1,5-2,0 %.
2. Andel under 18 år øker med 2 % i perioden.

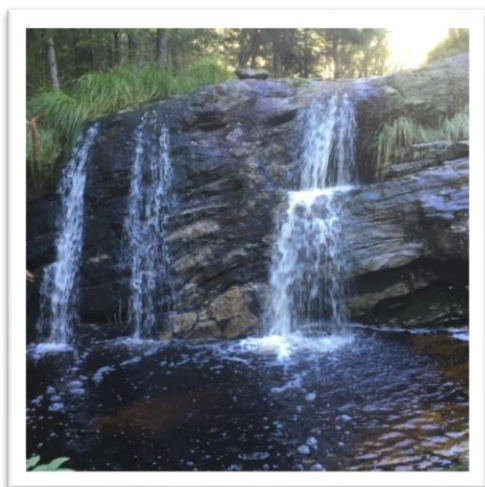
	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Folketall pr. 31.12	6 690	6 708	6 649	6 568	6 419	6 354	6 303	6 285	6 165
Økning fra året før	-18	59	81	149	65	51	18	120	166
%-vis økning	-0,27 %	0,89 %	1,23 %	2,32 %	1,02 %	0,81 %	0,29 %	1,95 %	2,69 %

Vedr folketall:

1.10.2019 var det 6.690 innbyggere i Songdalen. Tilsvarende tall for 31.12.2018 var 6.708. Dvs. en nedgang på 18. Dette tilsvarer en reduksjon på - 0,27 %.

Ytterligere analyser av demografi og befolkningsutviklingen innenfor de forskjellige grunnkretsene i kommunen vil være et viktig datagrunnlag for å dimensjonere de forskjellige tjenestene i den nye kommunen.

Tiltakene for å oppnå målene om befolkningsvekst framkommer under nærings- og sentrumsutvikling, boligbygging, markedsføring og profilering, samt skolene og barnehagene.

Sentrums- og næringsutvikling

- 1. Prioritere utviklingen av Nodeland sentrum, Brennåsen – og Rosselandsområdet samt Mjåvann II og III med vekt på at områdene skal kjennetegnes av positive kvaliteter.**
 - Positiv omtale av de nevnte områdene.
 - Prioritere planarbeidet som bidrar til utvikling av de nevnte områdene.
- 2. Styrke Nodeland og Brennåsen som kollektivknutepunkt. Særlig fokus på stasjonsområdet.**
 - Opprettholde og videreutvikle det allerede godt etablerte samarbeidet mellom BaneNOR, Vest Agder fylkeskommune, Agder kollektivtrafikk og vegvesenet.
- 3. Opprettholde et godt samarbeid med Næringsforeningen for Kristiansandsregionen.**
 - Jevn og god kontakt med Næringsforeningen om næringsrelaterte saker.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Områdeplan for Nodeland som styringsdokument for å nå målene.	Vedtatt juni 2019.
Samarbeid med BaneNOR og fylkeskommunen om overgang mellom perrongene og nytt stasjonsbygg.	Anleggsarbeidene påbegynt høsten 2019.
Etablere lokal atkomst fra ny E39 ved Grauthellerkrysset til Mjåvann.	Prosjektet ble sikret lokal finansiering i 2019.

Boligbygging

- 1. Et allsidig tilbud av tomter og boliger i hele kommunen som oppleves som attraktive for alle deler av befolkningen, både nye og etablerte innbyggere.**
 - Antall boliger som omsettes i kommunen er over snittet for Kristiansandsregionen sett i forhold til folketallet.
 - Det omsettes boliger av forskjellig type og form; både rimelige og dyrere, eneboliger og leiligheter, rekkehus og boliger som passer for unge i etableringsfasen.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Allsidighet i boligtilbudet og satsing på tettstedene og kollektivakser.	Vedtatt områdeplan for Nodeland fokuserer på utviklingsmuligheter og attraktivitet. I 2019 ble det gitt 34 ferdigattester og 1 «tatt i bruk» = 35 boenheter (Ferdigattest gis pr. boenhet. I et leilighetsbygg gis det derfor attest for hver leilighet. Dermed er det korrekt å si at det ble ferdigstilt 35 boenheter i 2019.)

Samferdsel

1. Arbeide for at ny firefelts E39 bygges så raskt som råd og gjennomføres i henhold til vedtatt arealplan.
2. Arbeide for at flere ansatte i bedriftene på Mjåvann industriområde benytter kollektivtransport til og fra jobb.
3. Økt antall togreisende fra/til Nodeland stasjon.
 - Passasjertallet er økende.
4. Målene i trafikksikkerhetsplanen (vedtatt 2018) legges til grunn for prioriteringer av tiltak i kommunen.
 - De høyest prioriterte tiltakene realiseres.
 - Antall drepte og alvorlig skadde i Songdalen er synkende og helst lik null.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Ny E39.	Arbeidet med ny veg pågår for fullt.
Flere bussreisende til/fra Mjåvann industriområde.	Atkomst fra ny E39 ble sikret lokal finansiering i 2019. Denne atkomsten er et meget godt utgangspunkt for å få til bussbetjening, særlig morgen og ettermiddag.
Flere togreisende fra Nodeland stasjon.	Vedtatt områdeplan legger til rette for betydelig flere boenheter rundt Nodeland. Arbeid med ny overgang mellom perrongene og nytt stasjonsbygg startet opp høsten 2019. Områdeplanen viser også grep for å knytte sentrum og stasjonsområdet tettere sammen.
Utbedring av Kuliavegen, Fv. 303, opp til Nodelandsheia.	Prosjektet er gjennomført.
Gang – og sykkelveg langs Fv. 461 fra Vatneli til Kilen.	Offisiell åpning høsten 2019.
Trafikksikkerhetsplanen som grunnlag for prioritering av tiltak.	Planen brukes aktivt i kommunens prioritering av tiltak. I 2019 ble «oppstramming» av trafikkbildet på Rosseland særlig med tanke på skolebarns sikkerhet prioritert og er sikret finansiering. Prosjektet bør gjennomføres i 2020.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Vedtak med konsekvenser for tjenesten

- Ny lov og forskrift om kommuners beredskapsplikt (Sivilbeskyttelsesloven) stiller strengere krav til ROS-analyser, beredskapsplaner og øvelser.

1. Songdalen kommune har god beredskap mot alle aktuelle kriser og uønskede hendelser.

- Uønskede hendelser blir håndtert på en måte som viser at kommuneorganisasjonen har god beredskap.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Pågående arbeid med overordnet ROS-analyse i samarbeid med Kristiansand og Søgne (Nye Kristiansand) ferdigstilles og vedtas av kommunestyret i 2019.	Utført.
Følge opp prioritert tiltaksliste i vedtatt ROS-analyse.	Delvis gjennomført. Erstattes av tiltak i ny ROS for nye Kristiansand.
Løpende oppdatering av beredskapsplanene, dog minimum 2 ganger pr. år.	Utført.
Årlig møte i det kommunale beredskapsrådet.	Utført.
Beredskapsøvelse for kriseledelsen i nye Kristiansand høsten 2019.	Utført – skrivebords-øvelse for alle ledere 15. november 2019.
Årlig kursing/øving for brukere i krisestøtteverktøy DSB-CIM.	Ikke utført i Songdalen da aktuelle personer ikke skal være brukere av CIM i ny kommune.
Utarbeide ny felles beredskapsplan/tiltakskort for nye Kristiansand.	Utført. Ny overordnet beredskapsplan vedtatt våren 2019. Beredskapsplaner og tiltakskort for direktørområdene utarbeidet innen 1. november 2019.

Region Kristiansand

Bidra til å slå sammen kommunene Søgne, Songdalen og Kristiansand til en ny kommune fra 1. januar 2020.

- 1. Bidra sammen med kommunene Søgne, Kristiansand, Vennesla, Iveland, Birkenes, Lillesand, Lindesnes, Mandal og Marnardal i utviklingen Region Kristiansand.**

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Delta i politisk og administrativt i prosjekt Nye Kristiansand.	Gjennomført.
Delta i prioriterte møter i Region Kristiansand.	Gjennomført.

Kommunen som tjenesteleverandør

Folkehelsearbeid

- 1. Bidra til en lokalsamfunnsutvikling som fremmer helsen i hele befolkningen og forebygger sykdom, skade eller lidelse, herunder utjevne sosiale helseforskjeller.**
- 2. Identifisere og styrke de faktorer som fremmer trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold. Identifiserer og forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, med særlig fokus på bakenforliggende årsaker.**

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Være en pådriver slik at folkehelsen fremmes i alle kommunens enheter, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting.	Delvis gjennomført. Folkehelsekoordinator har en aktiv rolle i kommunens plan- og tiltaksarbeid. Folkehelsekoordinator er aktiv i flere delprosjekt inn mot Nye Kristiansand.
Holde løpende oversikt over befolkningens helse og påvirkningsfaktorer.	Gjennomført. Med særlig fokus på Ungdata og presentasjon av resultatene for ungdom og kommunal ledelse. Bidratt i arbeidet med oversiktsbilde for nye Kristiansand.
Utvikle og igangsette folkehelseiltak rettet mot utfordringsområder som pekes på i oversiktsarbeidet.	Gjennomført. Songdalen er med i prosjektgruppa til Bedre Tverrfaglig Innsats, BTI, i regi av Kristiansand kommune. Songdalen er med i prosjektet Godt Begynt i regi av Kristiansand kommune. Songdalen deltar i folkehelseprogrammet «Nye mønstre, Trygg oppvekst». Folkehelsekoordinator er kontaktperson for den nasjonale tilskuddsordningen mot barnefattigdom.
Videreføre samarbeidet med Vest-Agder fylkeskommune i forbindelse med tiltaksutvikling og kompetansehevede tiltak.	Gjennomført. Deltar i arbeidsgruppen, Barnevandrertien. Er Medlem av nettverket «Sunne Kommuner», WHO sitt norske nettverk. Levert spillemiddelsøknader.
Jevnlige møter i tverrsektorielt kommunalt folkehelseforum.	Ikke gjennomført. Dette arbeidet ble ikke prioritert i år på grunn av stort arbeidspress på store deler av forumet i forbindelse med kommunesammenslåingen.
Utvikle og etablere helsefremmende tiltak som for eksempel turstier.	Gjennomført. Arbeidet med turvei fra Svarttjønneheia til Gratjønn er godt i gang og det er klart til å sette i gang selve byggeprosjektet. I samarbeid med Midt-Agder friluftsliv er det lagt frem et forslag til ny løypetrasé for lysløype på Nodelandsheia med tilknytning til hoved-turløypa (forprosjekt gjennomført).

Samarbeid om lokale kriminalitetsforebyggende tiltak (SLT-koordinator)

SLT samarbeider med de øvrige tjenestene i kommunen, frivillige og politiet om lokale kriminalitetsforebyggende tiltak i aldersgruppen 0-25 år. Arbeidet sørger for samordnet innsats mot felles mål. Vårt fremste verktøy i forebygging av alle former for kriminalitet er å jobbe for inkludering, likestilling, tilhørighet, deltakelse og mestring. Innsatsen motvirker marginalisering og bidrar til utjevning av levekårsforskjeller blant barn og unge ved å tilrettelegge for inkludering og tilhørighet. Arbeidet er rettet mot enkeltindivider, grupper og mot samfunnet som helhet. Forebyggende team barn og unge jobber bevisst på tre nivåer for å bidra til at politikk og system er så praksisnært og effektivt som mulig: Styringsnivå – koordineringsnivå – utførernivå.

MÅL

- 1. Barn og unge i Songdalen er i liten grad utøvere av, eller utsatt for, kriminell aktivitet.**
- 2. Alle innbyggere mellom 0-25 føler tilhørighet og mestring i Songdalen. Forebyggende team jobber systematisk for å fremme deltakelse, likestilling og tilhørighet.**

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Monitorering og iverksettelse av nødvendige tiltak for kriminalitetsforebygging gjennom tett, systematisk og sterkt forankret samarbeid med nærpoliti, regionalt politi, nærliggende kommuner og andre organisasjoner og instanser jfr. Barnekonvensjonens paragrafer § 33, 34, 40, 11, 16 og 19. (Konkrete tiltak er blant annet deltakelse på politiråd, torsdagsmøter, TFT, Kjernegruppemøter, KOG, FAU, Plattform og andre samarbeidsarenaer, hasjavvenning og annen målrettet innsats).	Full måloppnåelse. Monitorering og samarbeid med relevante instanser gjennom faste og strategiske møteplasser. Iverksettelse av nødvendige tiltak ved behov. Barne- og ungdomskriminaliteten er lav i Songdalen kommune. Trivselsvandring er et godt forebyggende tiltak som er videreført fra oppstarten i 2018. Det er også gjennomført foreldrenettverkstiltak.
Drift av ulike forebyggende inkluderings- og fritidstiltak jfr. Barnekonvensjonens paragrafer § 31, 14, 15 (Konkrete tiltak er drift av ungdomsklubb, grupper, integreringstiltak og samarbeid med det øvrige fritidstilbudet i kommunen).	Full måloppnåelse. Junior- og ungdomsklubb har økt antall besøkende og frivillige. Det er også økte ansattressurser på ungdomsarbeid, da dette har vært et stort behov ettersom klubbene har vokst.
Arbeid for ung medvirkning og demokratiutvikling jfr. Barnekonvensjonens paragrafer § 12, 13 (Konkrete tiltak er drift av barne- og ungdomsråd, demokratisk strukturering av ungdomstilbudene og arrangørfabrikken).	Full måloppnåelse. Barnas kommunestyre og ungdomsråd gjennomført. Det jobbes også kontinuerlig med medvirkningsprosesser i de ulike tilbudene (klubb, Noden+ og annet).
Følge opp områder som bygger opp under overstående tiltak og målsettinger: <ul style="list-style-type: none">o Strategier for seksuell helse barn og ungeo LOS-koordinatoro Kompetanse- og kvalitetshevingsprosjekt mot vold i nære relasjoner.	Full måloppnåelse på områdene strategier for seksuell helse og LOS. Grunnet sykdom i personalet har det ikke vært kapasitet til å gjennomføre alle planlagte oppgaver i kompetansehevingsprosjektet. Grunnopplæringen for oppvekst i vold i nære relasjoner er fullført.

Kommunen som organisasjon og arbeidsgiverrollen

Organisasjonsutvikling

- 1. En kostnadseffektiv organisasjonsstruktur som evner å yte de tjenester som er vedtatt av sentrale og lokale myndigheter.**
 - KOSTRA, brukerundersøkelse og/eller andre relevante sammenligninger viser at kommunen drives kostnadseffektivt og gir gode tjenester.
- 2. En politisk organisasjonsstruktur som gir gode og effektive arenaer for demokratiske beslutninger og gode arbeidsforhold for kommunens folkevalgte.**
 - Songdalen skårer over landsgjennomsnittet i undersøkelser som måler lokaldemokratiet.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Jevnlige bruker- og innbyggerundersøkelser.	Ikke prioritert.
Gjennomføre kompetansebygging knyttet til endringer.	Deltatt aktivt i byggingen av ny storkommune.

Arbeidsgiverfunksjon

- 1. Songdalen kommune er en attraktiv arbeidsplass som gir ansatte muligheter til faglig vekst og utvikling.**
 - Godt omdømme, god arbeidsgiverpolitikk, lav turnover og høy avgangsalder.
- 2. Kommunen har til enhver tid riktig kompetanse for å møte faglige krav og utviklingsbehov.**
 - God tilgang på kvalifiserte søkere til ledige stillinger.
 - Alle ansettelse er kvalitetssikret i forhold til prioriterte kompetansebehov.
 - Kommunens overordnede kompetansestrategi sikrer et kontinuerlig fokus på kompetanseutvikling.
- 3. Kommunen har ledere som gir tillit og handlingsrom.**
 - Kommunen kjennetegnes av mestringsorientert og relasjonsbasert ledelse.
- 4. Kommunen skal til enhver tid ha minimum 15 lærlingekontrakter**
 - Et høyt antall lærlinger sikrer rekruttering av arbeidskraft.
 - Kommunen tar samfunnsansvar og bidrar til at unge voksne kan få utdanning og gode muligheter for jobb.

Overordnede og sektorovergripende mål

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Jevnlig oppfølging og kompetansebygging av enhetsledere og linjeledere med personalansvar.	Dette er et område som ikke har blitt prioritert i 2019 pga. kommunesammenslåingsprosessen.
Løpende kompetanseutviklingsprogrammer for ledere med vekt på mestringsorientert ledelse og utviklings- og endringskompetanse.	Oppfølging av 10 faktor undersøkelsen med vekt på mestringsorientert ledelse og kompetanse har vært lagt til grunn i lederopplæringsprogrammet. Enhetene har rapportert til AMU på 2 valgfrie fokusområder som arbeidsplassene har jobbet med i 2019.
Fokus på god oppfølging av lærlinger og deres veiledere.	Kommunens partssammensatte fagråd for lærlinger har hatt 4 møter og jevnlig fokus på oppfølging av lærlinger og veiledere. Kommunens etablerte rutiner for oppfølging har blitt fulgt. Fagrådet arrangerte fagdag for veiledere og lærlinger i oktober. Dedikerte veiledere og fagledere har gitt lærlingene god oppfølging. Kommunen hadde 17,5 årsverk lærlinger i 2019, totalt 25 stk: <ul style="list-style-type: none">• 13 barne- og ungdomsarbeidere• 9 helsefagarbeidere• 1 kokk• 1 aktivitør• 1 byggdrifter

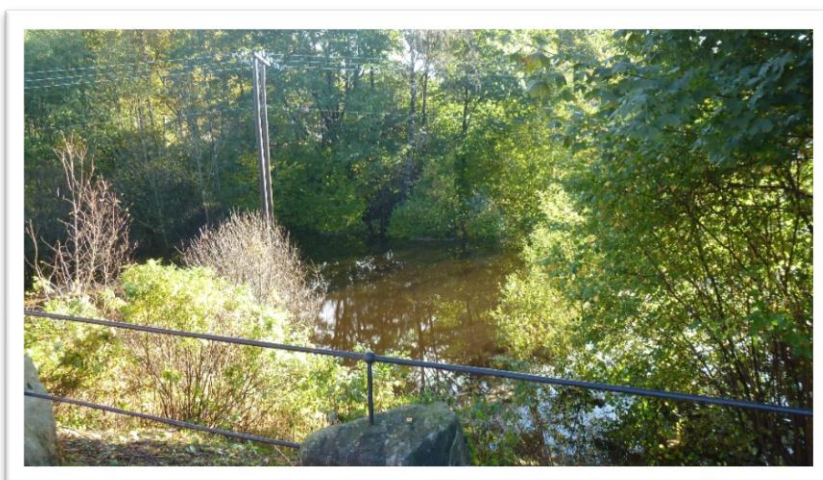

Likebehandling og likestilling

- 1. Arbeidsgiverpolitikken utvikles på områdene rekruttering og likestilling slik at kommunen sikrer seg rett kompetanse og utvikler seg som en likestilt organisasjon.**
 - Kommunens ansatte avspeiler befolknings sammensetningen.
- 2. Songdalen kommune gir ansatte like rettigheter og muligheter uavhengig av forhold nevnt ovenfor. Lønn og arbeidsvilkår for kvinner skal ha et særlig fokus.**
 - Andel mannlige ansatte i kommunale barnehager er minst 15 %.
 - Lokal lønnspolitikk med fokus på likelønn.
 - Livsfasepolitikk som bidrar til utvikling av ansatte gjennom alle faser i arbeidslivet.
 - Gravide og arbeidstakere med funksjonsnedsettelse får nødvendig tilrettelegging.
- 3. Songdalen kommune har en heltidskultur i alle sektorer.**
 - Det er utviklet en heltidskultur i alle sektorer i kommunen og gjennomsnittlig stillingsstørrelse er 90 %. Jevnlige kartlegginger og fokus på gode tiltak for å redusere antall deltidsstillinger i kommunen.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Andelen mannlige ansatte i kommunale barnehager.	10 %.
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse.	87 % for hele kommunen. <ul style="list-style-type: none">• Helse og omsorg 80%• Skole 90%• Barnehage 92%• Øvrige enheter 91%
Antall heltidsstillinger.	67 % for hele kommunen. <ul style="list-style-type: none">• Helse og omsorg 52%• Skole 72%• Barnehage 75%• Øvrige 82%

Overordnede og sektorovergripende mål

Songdalen kommune har ved utgangen av 2019 484 årsverk (faste stillinger) fordelt på 592 ansatte. Dette utgjør 80,6 % kvinner og 19,4 % menn.

I rådmannens toppledergruppe er 80 % menn. (4 menn og 1 kvinne)
Mellomledere: 62 % kvinner og 38 % menn.

Lønn (kvinnens lønn i prosent av menns lønn):

Kvinnelige ansatte (utenom ledere) tjener i gjennomsnitt 90 % av mannlige ansattes lønn. (Gj.snittslønn kvinner: kr 478.923 og menn: kr 532.774).

Mellomledere: kvinnelige ledere tjener i gjennomsnitt 97 % av mannlige lederes lønn.

Helse, miljø og sikkerhet

- 1. Songdalen kommune er en helsefremmende arbeidsplass, med motiverte og myndig-gjorte medarbeidere**
 - Ledere har kompetanse i HMS-arbeid og involverer verneombud og tillitsvalgte.
 - Ansatte blir hørt og sett.
- 2. Nærværet er stabilt høyt og ansatte gir uttrykk for trivsel og arbeidsglede. Nærværsmål 2019: 93,5 %**
 - Godt arbeidsmiljø og høyt nærvær (lavt fravær).
- 3. Alle tjenester benytter avviksmodule i kvalitetssystemet som et ledd i det kontinuerlige forbedringsarbeidet.**
 - Forsvarlig og sikkert arbeidsmiljø med få skader og fraværsdager grunnet jobberelaterte skader.
- 4. Fortsatt bruke AMU som et viktig strategisk utvalg for å utvikle arbeidsmiljøet.**
 - I forbindelse med kommunesammenslåingen blir AMU et viktig organ for å ivareta ansattes arbeidsmiljø i omstillingsprosessen.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Lederopplæring i HMS.	Alle enheter har leder med HMS kompetanse.
Alle enhetene gjennomfører årlig utviklingssamtaler med samtlige ansatte. Ansatte deltar i utvikling av arbeidsmiljøet ved deltakelse i gruppesamtaler.	Enhetene har hatt ansvar for å gjennomføre utviklingssamtaler for sine ansatte. Lokale HMS-grupper har hatt ansvar for tiltak for arbeidsmiljøet og forebyggende nærværarbeid på sin arbeidsplass. Det ble ikke gjennomført ny 10 faktor undersøkelse på grunn av arbeidet med kommunesammenslåingsprosessen. Men hver enhet har hatt fokus på 2 aktuelle faktorer som de har jobbet med i 2019.
Gjennomføre årlige gruppesamtaler knyttet til psykososialt arbeidsmiljø på den enkelte enhet og følge opp handlingsplan knyttet til dette på den enkelte arbeidsplass.	Hver enhet har gjennom vernerunderapport og HMS-rapport for 2019 rapportert på gjennomførte tiltak knyttet til bla. psykososialt arbeidsmiljø. Nærværet for 2019 kom på 93,3% (sykefravær på 6,7%). Erfaringer fra andre kommuner i omstillingsprosesser viser tendens til økt sykefravær. I Songdalen har sykefraværet vært stabilt lavt de de siste 4 årene, dvs. under 7,5%. (se oversikt i tabell lenger nede)
Jevnlig opplæring og oppfølging i bruk av avviksmodule for å forbedre og utvikle sikkert arbeidsmiljø.	Enhetsleder har hatt ansvar for å ha jevnlig opplæring i avviksmodule. Avviksmodule brukes i det kontinuerlige forbedringsarbeidet for å unngå uønskede hendelser. Det har vært rapportert til AMU på HMS avvik og avvik følges opp av leder.
Sikre oppfølging av AMU rutiner gjennom årshjul for AMU.	Sjekkliste viser at AMU årshjul er gjennomført.

Overordnede og sektorovergripende mål

Sykefravær	2019	2018	2017	2016	2015
Snitt	6,7	6,5	7,2	7,3	5,8

Økonomisk styring og kontroll

- 1. Enheten skal oppnå de mål og gjennomføre de tiltakene som er beskrevet i handlingsprogrammet, virksomhetsplaner og innenfor tildelte økonomiske rammer.**
- 2. Det skal ikke forekomme misligheter eller underslag i noen deler av organisasjonen.**
- 3. Forvalte kommunens aktiva og gjeld på en måte som er til beste for kommunens innbyggere.**
- 4. At alle anskaffelser som krever det skjer innenfor Lov om offentlige anskaffelser.**
- 5. Kommunen er kommet langt i å kartlegge risiko og sårbarhetsområder innenfor økonomiområdet.**
- 6. Definere og gjennomføre kontrollaktiviteter.**
- 7. Styrke det økonomiske kontroll- og veiledningsarbeidet i kommunen.**
- 8. Utvikle et naturlig samspill mellom fag/tjenester og økonomi.**
- 9. Utvikle en større grad av politisk forankring på nivå for tjenester versus økonomiske rammer.**
- 10. Styrke intern kontrolltenkningen og innkjøpstenkningen i virksomhetsledelsen.**

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Alle enheter rapporterer økonomisk status til økonomisjefen månedlig, og med utvidet rapportering hver tertial.	Utført.
Rådmannen og kommunalsjefer har jevnlig oppfølgingsmøter med alle enheter.	Gjennomført i begrenset omfang.
Økonomiområdet er fast punkt på enhetsledermøter, med oppdatering og påminnelser om ulike tema som mva-koder, reiseregning, refusjon utlegg m.v.	Utført.
Jevnlig oppdateringer og på enhetsledermøter/andre arenaer med fokus på behovet for en god internkontroll.	Utført

Budsjett og ansvarsområde

- Eventyrheia barnehage, 95 barn
- Birkelid barnehage, 56 barn
- Bjørnungen barnehage, 70 barn
- Tunballen barnehage, 58 barn
- Finsland barnehage, 54 barn

Vedtak med konsekvenser for tjenesten

- I 2018 ble det vedtatt en ny bemanningsnorm og en skjerping av pedagognormen.
- I 2015 kom ordningen med at ingen husholdninger skal betale mer enn 6 % av inntekten sin for en barnehageplass.

Mål og måloppnåelse

1. Barna trives, opplever mestring og utvikler sosial kompetanse

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
<p>I brukerundersøkelsen skal gjennomsnittet de to siste årene være bedre enn landsgjennomsnittet på følgende punkter:</p> <ul style="list-style-type: none">• Relasjon mellom barn og voksne• Barnets trivsel – barn inkluderes i fellesskapet og har venner• Barnets utvikling – sosiale utvikling, empati, vise hensyn• Barnehagen tilrettelegger for god språkutvikling.	<p>På en skala fra 1 – 5, svarer foresatte 4,7 på området trivsel, om barnet har venner, sosialkompetanse og om barnehagen tilrettelegger for språkstimulering. Dette er på linje med landsgjennomsnittet, og viser at foresatte er fornøyd med tilbudet på disse områdene.</p>

2. Tidlig innsats og forebygging gjennom et godt tverrfaglig samarbeid

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Tverrfaglige observasjoner gjennomføres i alle barnehager. (Teamet består av PP-tjenesten, familiens hus, barnevern, fysioterapeut og barnehage).	Alle barnehagene har organisert og gjennomført tverrfaglige observasjoner i november 2019.
Tverrfaglig teammøter/systemmøter gjennomføres etter behov i 2019.	Barnehagene har samarbeidet tverrfaglig, og har hatt systemmøter ved behov.
Videreutvikle felles plattform for samarbeidet barnehage - PPT, i tråd med satsingen inkluderende læringsmiljø.	Samarbeidet med PP-tjenesten har hatt god utvikling.
Utvikle samarbeidet med Familiens Hus, flyktningetjenesten, barnevern.	Arbeidet er i gang, men må utvikles.
Rutinene for overgang barnehage – skole/SFO følges og evalueres.	Det er en god samarbeidskultur med skolene og rutinene for overgang barnehage/skole følges og evalueres hvert år.

3. Barnehagene skal ha gode kartleggings- og kvalitetssikringssystemer for å sikre det pedagogiske arbeide i barnehagen

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Alle barnehagene bruker kartleggings skjemaet «ALLE MED» som et arbeidsverktøy.	Barnehagene benytter kartleggingsverktøyet «ALLE MED».
Kommunale barnehager og private familiebarnehager rapporterer i web. rapport, en «årlig selvangivelse» som skal sikre at barnehagene drives i samsvar med Lov om barnehager.	Web. rapportering ble gjennomført i 2019.
Barnehagene bruker ulike verktøy til å vurdere og reflektere over egen praksis.	Barnehagene har gjennom IL fått et felles fagspråk og et system for pedagogisk refleksjon.
Barnehagene bruker kvalitetssikringssystemer, Udir. sin ståstedsanalyse og foreldreundersøkelsen.	Barnehagene gjennomførte foreldreundersøkelsen i 2019. Ståstedsanalysen er kjent og brukes for å gjennomføre en kvalitetsvurdering, for å finne fram til mål og tiltak som skal prioriteres i det videre pedagogisk arbeidet.

4. Ansatte skal ha et godt arbeidsmiljø og barnehagene skal til enhver tid ha nødvendig kompetanse

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Barnehagene opprettholder andelen barne- og ungdomsarbeidere på 80%.	Andelen barne- og ungdomsarbeidere er på 80 %.
I tråd med heltidskultur øker barnehagene andelen heltidsstillinger til 95 % innen utgangen av 2019.	Resultatet gjennomsnittlig stillingsprosent i 2019 er 92 %.
Sykefraværet i barnehagen skal være under 8,0 %.	Sykefraværet er 11,4 %. Det jobbes systematisk med nærvarstiltak og arbeidsmiljø.
Andelen menn økes til 10 % innen utgangen av 2019.	Andelen menn er 10 % i 2019.

5. Full barnehagedekning

- Lovfestet barnehagerett oppfylles.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Analyse av fremtidig behov hvert år.	Gjennomført.

Viktige hendelser i året som gikk

Pedagognorm og bemanningsnorm:

I 2018 ble det vedtatt en ny bemanningsnorm og en skjerping av pedagognormen. Bemanningsnormen stiller krav om minimum en ansatt per tre barn under 3 år og en ansatt per seks barn over 3 år. Skjerpet pedagognorm innebærer minst en pedagogisk leder per 7 barn under 3 år og minst en pedagogisk leder per 14 barn over 3 år. Barnehagene i Songdalen har innfridd både pedagog og bemanningsnormen.

Inkluderende læringsmiljø:

Satsingen «Inkluderende læringsmiljø» ble avsluttet i 2019.

Satsingen har lagt vekt på lederopplæring og fagdager for hele personalet. Inkluderende læringsmiljø satsingen har gitt barnehagene et kompetanseløft.

Intensiv språkstimulering er et språkprosjekt på Bjørnungen barnehage. 22 minoritetsspråklige barn har deltatt. Metoden handler om å starte tidlig og gå mer dyptgående og systematisk ift. språkstimulering. Evalueringen høsten 2019 viser at barna har hatt svært god utvikling. Den største utviklingen hadde barna i grammatikk. I tillegg har de fått økt språklig bevissthet og bedre språkforståelse. Prosjektet har vært gjennomført i samarbeid med logoped.

Realfag i barnehagen: Tunballen og Eventyrheia barnehager deltar i realfagsprosjektet. I barnehagen er det først og fremst fagområdene «antall, rom og form» og «natur, miljø og teknikk» som gir rammer for barnehagens realfaglige arbeide. Det er etablert et nettverk for barnehagelærere og lærere på 1. trinn for å styrke sammenhengen og overgangen mellom barnehage og skole, spesielt med tanke på å bli kjent med muligheter Numicon-materialet kan tilby for barnas læring. Personalet i barnehagene implementerer digitale verktøy både i forhold til språkstimulering og realfagssatsingen.

Tverrfaglig samarbeid:

Tverrfaglige observasjoner ble organisert og gjennomført i alle barnehagene i november 2019. Deltakere fra barnevern, PP-tjenesten, helsestasjonen og familiesenteret er ute og observerer i barnehagene.

Redusert foreldrebetaling:

60 husholdninger har søkt og fått innvilget inntektsgradert foreldrebetaling i 2019.

Hypernet@direkte:

Barnehagene har tatt i bruk Hypernet@direkte. Et digitalt verktøy som brukes administrativt og for kontakt mellom hjem og barnehage.

Nøkkeltall økonomi og personal

			Tall i kr. 1.000
	Regnskap	Regulert budsjett	Avvik i kroner
Brutto driftsutgifter	75 580	71 061	
Driftsinntekter	-16 443	-10 644	
Netto driftsutg.	59 137	60 417	-1 280
Tall er inkludert avsetning og bruk av fond			

Årsverk	2019	2018	2017	2016
Tunballen barnehage	17,40	16,70	16,70	16,10
Bjørnungen barnehage	20,38	19,45	22,85	19,50
Birkelid barnehage	20,45	19,45	18,40	18,40
Finsland barnehage	13,90	16,40	13,70	13,70
Eventyrheia barnehage	25,95	26,95	24,95	24,95
Sum årsverk.	98,08	98,95	96,60	92,65

➤ Årsverk er forholdsvis stabilt.

Sykefravær	2019	2018	2017	2016
Finsland barnehage	5,2	3,1	3,4	5,7
Bjørnungen barnehage	11,2	8,2	15,4	11,7
Tunballen barnehage	15,9	11,5	12,2	16,6
Eventyrheia barnehage	11,5	5,9	6,5	5,8
Birkelid barnehage	12,1	10,0	11,7	6,0
Snitt	11,4	7,7	10,0	8,9

Budsjett og ansvarsområde

- Finsland skole 1-10, 146 elever
- Rosseland skole 1-7, 128 elever
- Tunballen skole 1-7, 365 elever
- Songdalen ungdomsskole 8-10, 196 elever

Vedtak med konsekvenser for tjenesten

- Endring i opplæringslovens § 9A
- Norm for lærertetthet 1 – 10 trinn
- Fagfornyelsen og nye læreplaner
- Økte lovkrav til undervisningskompetanse
- Statlig videreutdanningsprogram
- Kommunesammenslåingen
- Utbygging på Finsland skole
- Midlertidig utvidelse på Rosseland skole

Mål og måloppnåelse

Visjon: Alle barn har et trygt og godt skolemiljø og opplever å lykkes hver dag

1. Elevene har et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Gjennomsnittresultatene de tre siste årene i elevundersøkelsen på indikatorene mobbing, støtte fra lærerne og mestring, skal være bedre enn de tre foregående årene. Resultatene vektet mot nasjonalt nivå.	På skolene er det bekymring for mobbetallene. Selv om vi som kommune ligger på nivå med landet forøvrig, kan vi ikke akseptere at elever opplever mobbing og utrygghet på skolen. Ved siden av det ordinære læringsarbeidet er det elevenes opplevelse av et trygt og godt skolemiljø som vies størst oppmerksomhet.
Skolene arbeider kontinuerlig og systematisk for å fremme helse, miljø og trygghet til elevene.	Psykisk helse for barn og unge får stadig mere oppmerksomhet på alle skolene.
Plan for trygt og godt skolemiljø er innarbeidet i skolens daglige praksis.	Planen er implementert i skolene, og det lages aktivitetsplaner for elever der det meldes om behov for det.
Folkehelse er integrert i alt arbeid i skolen.	Folkehelsetanken er integrert i all undervisning og i aktiviteter i friminutter.

2. Skolemiljøet er under kontinuerlig utvikling for det sosiale og faglige læringsutbytte

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Gjennomsnittresultatene de tre siste årene på nasjonale prøver og grunnskolepoeng skal være bedre enn de tre foregående årene. Resultatene vektet mot nasjonalt nivå.	Resultatene for kommunen som helhet ligger på nivå med tidligere år, og på nivå med landet ellers. Vi er likevel ikke fornøyd med resultatene, da det har vært jobbet hardt og målbevisst for å øke læringstrykket.
Skolene arbeider systematisk for å redusere omfanget av segregerende tiltak.	Andelen elever som får spesialundervisning er fremdeles høyt på enkelte skoler. Det kan forklares, men er ikke tilfredsstillende ut fra målsettingen om å få til bedre inkluderende læringsmiljøer.
Minoritetsspråklige elever får særskilt språkopplæring til de har tilstrekkelige kunnskaper i norsk til å følge ordinær undervisning.	Songdalen har mange minoritetsspråklige elever. Derfor er behovet for særskilt språkopplæring stort. Likevel er det bekymring for at denne undervisningen ikke er tilstrekkelig i forhold til behovet.

3. Skolene skal ha gode kvalitetssikringssystemer

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Skolene bruker kvalitetssikringssystemet Moava 13.10 for å tilfredsstille kravene i opplæringsloven § 13.10.	Skolene gir tilbakemelding på at programmet Moava 13.10 er et godt verktøy for kvalitetssikring av tjenestene. Programmet tas i bruk i nye Kristiansand.
Skolene bruker analyseverktøyene i Skoleporten som grunnlag for kvalitetsvurdering og utvikling.	Årshjulet i Moava 13.10 beskriver når og hvordan skolene skal gjennomføre sin interne kvalitetsvurdering. Skolene rapporterer til kommunalt nivå på sitt arbeid.
Det lages årlig en tilstandsrapport som legges frem til politisk behandling.	Tilstandsrapport for 2019 vurderes å bli en felles rapport for nye Kristiansand.

4. De ansatte har et godt arbeidsmiljø og skolene har til enhver tid nødvendig kompetanse

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Skolene har plan for etter- og videreutdanning av sine ansatte med basis i lokale og sentrale satsninger, og har avsatt midler til dette.	Planen for etter- og videreutdanning følges. Skoleåret 2019-2020 er 14 lærere i videreutdanning. I forhold til kommunens størrelse, er det svært mange.
Alle med lederansvar deltar i kommunens program for lederutvikling.	Ledere i Songdalen deltar i alle organiserte tiltak fra kommunens side.
Sykefraværet i skolesektoren skal være under 6,0 %.	6,8 %.
Skolene bruker kommunens og skoleportens verktøy for analyse og utvikling av arbeidsmiljøet.	Arbeidet sikres ved den årlige skolevurderingen, og kommunens systematiske personalarbeid. Skolene deltar i kommunens heltidsprogram.

Viktige hendelser i året som gikk

Aktivitetene i 2019 har vært preget av kommunesammenslåingen. Skolene har likevel vært sikret god drift, selv om ledere og administrasjon har vært tungt belastet med oppgaver i forbindelse med sammenslåingen.

Kommunestyret i Songdalen har vedtatt bygging av ny barneskole på Vollan. Finansiering ble lagt inn i handlingsprogrammet for 2019-2022. Det nye bystyret i Kristiansand vedtok å utsette byggeprosessen ett år i forbindelse med behandling av økonomiplan 2020-2023.

I skoleåret 2019-2020 er det i alt 14 lærere fra Songdalen som deltar i videreutdanning. Forrige skoleår var det 19 lærere i videreutdanning. Songdalen har i flere år tatt grep for å sikre at lærere har nødvendig kompetanse for å kunne undervise i sine fag når kompetansekravene slår inn i 2025. Samtidig er det en stor utfordring for skolene å sikre kontinuitet i undervisningen når så mange er opptatt med videreutdanning.

Alle skolene, barnehagene og PPT har deltatt i satsingen *Inkluderende læringsmiljø (IL)*. Videreføring av

arbeidet med inkluderende læringsmiljø er et fellesprosjekt i Nye Kristiansand.

Tunballen og Rosseland skoler har deltatt i Læringsmiljøprosjektet i regi av Utdanningsdirektoratet.

Songdalen ungdomsskole har høsten 2019 deltatt i *School-In*, som er et forsknings- og utviklingsprosjekt mellom kommunene i IL-satsingen og Uia.

Songdalen er realfagkommune, med fokus på matematikkfaget. Det er etablert samarbeid med Statped og Uia. Både barnehager og skoler deltar. Det er Utdanningsdirektoratet som leder prosjektet på nasjonalt nivå.

Det innføres nå gradvis digital plattform for alle elevene i Songdalen i form av nettbrett, cromebook eller PC.

Kommunen har en handlingsplan for trygt og godt skolemiljø. Planen fra Songdalen danner mal for en tilsvarende plan i nye Kristiansand. Elevveiledningen til planen er laget i nært samarbeid med elever på skolene.

Det er konstituert ny rektor på Tunballen skole. Tidligere rektor er gått av med pensjon.

Nøkkeltall økonomi og personal

			Tall i kr. 1.000
	Regnskap	Regulert budsjett	Avvik i kroner
Brutto driftsutgifter	131 108	120 338	
Driftsinntekter	-25 902	-20 481	
Netto driftsutg.	105 206	99 857	5 349
Tall er inkludert avsetning og bruk av fond			

Tall i kr. 1.000

Årsverk	2019	2018	2017	2016
Antall årsverk rapportert i GSI (Adm. og elevrelaterte årsverk)	121,2	127,05	113,85	114,99
Alle årsverk	129,64	135,49	121,48	122,62

- Nedgangen i antall elevrelaterte årsverk henger sammen med en stram budsjettstyring.

Sykefravær	2019	2018	2017	2016
Finsland skole	5,8	5,8	3,6	5,0
Tunballen skole	8,5	6,3	8,8	10,5
Songdalen ungdomsskole	5,6	4,0	6,8	3,6
Roseland skole	6,9	6,5	8,4	6,6
Snitt	6,8	5,7	7,3	7,0

Budsjett- og ansvarsområde

- Kulturskole
- Kulturkonsulent
- Idrett og friluftsliv
- Birkelid læringscenter med spesialundervisning
- Forebyggende team barn og unge (SLT koordinator, ungdomsleder, inkluderingskoordinator, Rådgiver LOS og seksuell helse, og ungdoms- og juniorklubb i Noden)
- Kommunal tiltakskonsulent
- Flyktningetjenesten

Mål og måloppnåelse

- 1. Vi jobber med gode holdninger for å se hverandre i Songdalen kommune. Vi vil fremme involvering og inkludering, motvirke utenforskap, marginalisering og stigmatisering, og bruke vårt arbeid til å være gode eksempler.**
- 2. Vi etablerer møteplasser, inne og ute, som skal bidra til større samhold og identitet blant befolkningen.**
- 3. Folkehelseperspektivet er tydelig til stede i alle plan- og utviklingsprosesser hos oss.**
- 4. Kulturfeltet er integrert i plan- og utviklingsprosesser for å sikre kultur- og inkluderingsperspektivet i plan.**
- 5. Tverrfaglig samarbeid i vår enhet er etablert for alt arbeid rettet mot barn og unge med fokus på forebygging og tidlig intervensjon.**
- 6. Vi utvikler tiltak som fremmer aktivitet og god helse blant alle innbyggere, med hovedfokus på barn og unge, flyktninger og innvandrere.**
- 7. Vi hører på brukerne, gjennomfører jevnlig brukerundersøkelser og oppfordrer til brukermedvirkning i våre tjenester.**

Kultur og inkludering

Enhetens kompetanse

1. Vi fokuserer på god kvalitetssikring av tjenestene

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Avvik ved eventuelle tilsyn fra Fylkesmannen lukkes innen tre uker.	Ingen tilsyn.
Tema tjenesteutvikling på ukentlige fagmøter i tjenestene resulterer i konkrete tiltak som reflekteres og måles i enhetens virksomhetsplan.	Gjennomført i henhold til ressursmessige muligheter.

2. Vi fokuserer på at de ansatte skal ha et godt arbeidsmiljø og nødvendig kompetanse

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Vi har gode resultater fra jevnlige undersøkelser knyttet til arbeidsmiljø.	Ikke gjennomført undersøkelse.
Sykefraværet skal ved utgangen av 2019 være under 3,5 %.	Sykefraværet er på 4,9%. Skyldes ikke jobbrelaterte forhold, og følges opp i.h.t gjeldende rutiner.
Alle ansatte i faste stillinger skal ha nødvendig oppdatering av kunnskap/videre- og/eller etterutdanning i.h.t. enhetens kompetanseplan.	Gjennomført i.h.t tilgjengelige ressurser.
Alle ansatte skal ha tilbud om veiledning i gruppe og/eller individuelt etter behov.	Gjennomført i henhold til behov.
Fadderordning for nyutdannede/nyansatte er aktiv.	Gjennomført.

Tjenestenes delmål og tiltak

Birkelid læringscenter: Norsk og samfunnskunnskap, grunnskole for voksne og spesialundervisning på grunnskolens område.

1. Elevene fra Søgne og Songdalen er forberedt for familieliv, arbeidsliv, utdanning og fritid i samfunnet.

- Alle når målet i sin individuelle plan og blir bevisst sin måte å lære på.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Norsk med samfunnskunnskap og grunnskole for voksne.	Ca. 140 elever fra ca. 40 ulike land var innom Birkelid læringscenter dette året.
Videreføre pågående prosjekt i samarbeid med biblioteket i forhold til rekruttering av samtalepartnere for elever i voksenopplæringen, for ytterligere språkstyrking og integrering.	Har hatt møter med de frivillige på Språk-kafeen. Delt erfaring om det viktige integreringsarbeidet som gjøres.
Videreutvikle arbeidet med fokus på kvalitet i språkpraksisarbeidet.	Endringene som ble innført i språkpraksisarbeidet gjennom "Kvalitet i praksis" i 2018 har i stor grad blitt implementert i ordinær drift. Erfaringene fra prosjektet har vært etterspurt, og tidligere prosjektleder har delt erfaringer i flere kommuner og fylkeskommuner. Hun har også vært med i det nasjonale utviklingsarbeidet i regi av IMDI og Kompetanse Norge i arbeidet med å utvikle det nye standardiserte elementet "praksis" våren 2019. Høsten 2019 ble Birkelid valgt ut som en av fem "beste praksis" kommuner innen arbeidsrettet norskundervisning når Høyskolen i innlandet i samarbeid med Ideas2Evidence på oppdrag fra Kompetanse Norge som skulle studere hvilke faktorer som kan bidra til god kvalitet på norskopplæringen for voksne innvandrere.
Lederteamet har ukentlige møter for evaluering og videreutvikling av skolens virksomhet. Personalmøter torsdager med "opptur" og fagmøter.	Har spesielt utviklet diverse digitale løsninger for påmelding til kurs og prøver. Forbedret rutiner for gjennomføring av eksamen og prøver. Vi har hatt fokus på at ansatte skal kjenne til og kunne bruke mange ulike digitale muligheter. Mye fokus på kommunesammenslåingen. Vi har hatt et jevnt og veldig godt samarbeid med flykningetjenesten.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse 2019
Kurs for elever og ansatte.	<p>Vi gjennomførte Frihetskurs med tema forebygging av mobbing og negativ sosial kontroll. Vi hadde 4 grupper og 10 tolker. Kurset gikk over 3 torsdager med 2 timer hver gang. Vi opplevde at det var stort engasjement og stor nytteverdi med de viktige temaene som ble tatt opp.</p> <p>Lærerne var på kurs om radikaliserings og ekstremisme på Kongsgård skolesenter som en del av planleggingsdagene. I tillegg hadde vi ulike pedagogiske temaer på høstens etterutdanningskurs med Fylkesmannen.</p>
Ulike aktiviteter for eleven.	<p>Verdensdagen for psykisk helse: Stand og informasjon på skolen. Samarbeid med Enhet for livsmestring denne dagen og ukentlig.</p> <p>Midt-Agder friluftsråd: Skitur til Sandrip og tur til Helleviga.</p> <p>Invitasjon til konsert og samarbeid med Agder folkehøgskole.</p> <p>«Folk møter folk» sammen med biblioteket. Elever ble kjent med lokale kjendiser.</p> <p>Flerkulturelle fester: Sommerfest og julefest.</p>
Spesialundervisningen utføres i.h.t. vedtak og der det er hensiktsmessig på elevenes hjemmearena.	<p>Lokalene på Moen fungerer veldig bra for undervisning og møter.</p> <p>Ganske mye undervisning skjer i elevenes bolig. Godt samarbeid med andre instanser.</p> <p>16 elever med forskjellige behov har fått undervisning.</p> <p>Det undervises i tegnspråk, data/Ipad, norsk, Adl-trening mm.</p>

Kultur og inkludering

Flyktningetjenesten

- 1. Bosette antallet flykninger vedtatt av kommunestyret.**
- 2. 70 % av deltakerne i introduksjonsordningen er i arbeid eller utdanning etter endt program.**
- 3. Flykningene opplever å være inkluderte og aktive bidragsyttere i lokalsamfunnet.**
 - Alle barn og unge deltar i fritidsaktiviteter.
 - Alle bosatte flykninger får obligatorisk informasjon og oppfølging med mål om deltakelse.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Vi arbeider organisert og målrettet i samarbeid med voksenopplæring, Nav og andre relevante aktører med utgangspunkt i Lov om introduksjonsordning.	Kontinuerlig arbeid. IMDI sin siste tilgjengelige statistikk viser at 65% er i arbeid eller utdanning etter endt introprogram.
Vi har sterkt fokus på å integrere flykninger og innvandrere i frivillig arbeid og samfunnsengasjement.	Kontinuerlig arbeid. Alle barn og unge får dekket en aktivitet årlig i inntil 3 år fra bosetting.
Vi samarbeider med Plattform, politiet, SLT-koordinator og Birkelid læringscenter for å motvirke radikalisering.	Kontinuerlig arbeid. Tverrfaglige møter gjennomføres ved behov.

Kultur og inkludering

Kulturskolen

- * Antall elever i kulturskolen øker.
- * Kulturskolen er aktiv og synlig i lokalsamfunnet.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Være aktive samarbeidspartnere for enheten i tilrettelegging for grupper som har behov for tjenester.	Gjennomført.
Gjennomføre deltakelse i aktiviteter og konserter i lokalmiljøet.	Gjennomført.
Knytte tettere kontakter med skoler og frivillige for å inkludere flere i kunst- og kulturundervisning.	Gjennomført.

Kulturkonsulent

- * Antall barn og unge som deltar i fritidsaktiviteter øker.
- * Antall kulturarrangementer øker.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Involvering i planarbeid for å fremme lek, samvær, møteplasser, aktivitet og kulturarenaer.	Gjennomført i.h.t tilgjengelige ressurser.
Bistå frivillige organisasjoner i å drive aktivitet og inkluderingsarbeid i kommunen.	Gjennomført i.h.t tilgjengelige ressurser.
Være en motor i utviklingen av gode møteplasser og arrangementer for innbyggerne.	Gjennomført i.h.t tilgjengelige ressurser.
Opprettholde og videreutvikle samarbeid med skole og andre relevante aktører for å utvikle kulturfeltet for ungdom, spesifikt med tanke på involvering i bl.a. UKM, Arrangørfabrikken og kursrekke med fokus «Skape-skrive-dele» sammen med biblioteket.	Gjennomført i .h.t tilgjengelige ressurser.

Antall kulturarrangementer øker.

Kultur og inkludering

Forebyggende team barn og unge

1. Resultatet fra Ungdataundersøkelsen forbedres på variabler som omhandler ensomhet og utenforskap.
2. Antallet Drop-out fra videregående skole reduseres.
3. Barn og unge i Songdalen er i liten grad utøvere av, eller utsatt for, kriminell aktivitet.
4. Alle innbyggere mellom 0-25 føler tilhørighet og mestring i Songdalen. Forebyggende team jobber systematisk for å fremme deltakelse, likestilling og tilhørighet.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Monitorering og iverksettelse av nødvendige tiltak for kriminalitetsforebygging gjennom tett, systematisk og sterkt forankret samarbeid med nærpoliti, regionalt politi, nærliggende kommuner og andre organisasjoner og instanser jfr. Barnekonvensjonens paragrafer § 33, 34, 40, 11, 16 og 19. (Konkrete tiltak er blant annet deltakelse på politiråd, torsdagsmøter, TFT, Kjernegruppemøter, KOG, FAU, Plattform og andre samarbeidsarenaer, hasjavvenning og annen målrettet innsats).	Full måloppnåelse. Monitorering og samarbeid med relevante instanser gjennom faste og strategiske møteplasser. Iverksettelse av nødvendige tiltak ved behov. Barne- og ungdomskriminaliteten er lav i Songdalen kommune. Trivselsvandring er et godt forebyggende tiltak som er videreført fra oppstarten i 2018. Det er også gjennomført foreldrenettverkstiltak.
Drift av ulike forebyggende inkluderings- og fritidstiltak jfr. Barnekonvensjonens paragrafer § 31, 14, 15 (konkrete tiltak er drift av ungdomsklubb, grupper, integreringstiltak og samarbeid med det øvrige fritidstilbudet i kommunen).	Full måloppnåelse. Junior- og ungdomsklubb har økt antall besøkende og frivillige. Det er også økte ansattressurser på ungdomsarbeid, da dette har vært et stort behov ettersom klubbene har vokst.
Arbeide for ung medvirkning og demokratiutvikling jfr. Barnekonvensjonens paragrafer § 12, 13 (konkrete tiltak er drift av barne- og ungdomsråd, demokratisk strukturering av ungdomstilbudene og arrangørfabrikken).	Full måloppnåelse. Barnas kommunestyre og ungdomsråd gjennomført. Det jobbes også kontinuerlig med medvirkningsprosesser i de ulike tilbudene (klubb, Noden+ og annet).
Følge opp prosjekter som bygger opp under overstående tiltak og målsettinger: <ul style="list-style-type: none"> • Prosjekt for seksuell helse • LOS-koordinator • Kompetanse- og kvalitetshevingsprosjekt mot vold i nære relasjoner. 	Full måloppnåelse i prosjekt for seksuell helse og LOS. Grunnet sykdom i personalet har det ikke vært kapasitet til å gjennomføre alle planlagte oppgaver i kompetansehevingsprosjektet. Grunnopplæringen for oppvekst i vold i nære relasjoner er fullført.

Kultur og inkludering

Tiltakskonsulent

1. Motvirke utenforskap i arbeidsmarkedet

- Sysselsettingen i kommunen øker. Sosialhjelpetbetalingene reduseres.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Individuell kartlegging og tilrettelegging for at personer kan gjenoppta deltakelse i arbeid og utdanning gjennom samarbeid med offentlige og private arbeidsgivere.	Gjennomført.
Ha hovedansvar for systematisering av kommunens praksisplasser iht. tverrfaglig praksisplassrapport.	Gjennomført.

Viktige hendelser i året som gikk

Forebyggende team barn og unge:

Uke 6 ble organisert i samarbeid med Kristiansand kommune og mange ulike organisasjoner og foreninger med en rekke ulike arrangementer.

Stort, helt gratis, fulldags sommerprosjekt med cirka 50 barn som deltok i fritidsaktiviteter en hel uke, og 10 ungdommer som hadde sommerjobb.

Juniorklubb har økt. Ca. 30 barn deltar hver gang.
Ungdomsklubb har økt. Ca. 120 besøk hver uke.
Flere foreldrenettverk iverksatt og fulgt opp.
Økt faglig fokus på klubb, blant annet med besøk og temaer som rus.

Videreføring av trivselsvandring, som har gitt forebyggende team økt kontakt med foreldre, gir foreldre en arena for å være tettere på ungdomsmiljøet og gjør Songdalen et tryggere sted gjennom å ha tilgjengelige voksne.

Noden pluss har hatt jevnlig besøk gjennom året av 6-8 faste brukere, samt en rekke dropp-in. Her har det vært et tett samarbeid med livsmestring og Oppfølgingstjenesten i videregående skole. Tilbudet blir videreført i ny kommune.

Høstferietilbud med filmcamp i Finland ble avlyst på grunn av for få påmeldte.

Gjennomført ungdomsundersøkelsen på alle skolene 8-10 trinn, og ungdom junior 5-7 trinn.

Kulturskolen:

Pianoundervisning på Finland skole med oppstart høsten 2019. Breakdance-tilbudet i Finland utviklet som følge av liten påmelding.

Kulturskolen godt representert på UKM (band, konferansier, piano, kunst, dans/breakdans).

Personaltur oktober. Gjennomførte møter med gruppediskusjoner om praksisutvikling og samarbeidsformer, samt planlegging av felles julekonserter.

Skoleturné våren 2019: Besøk på alle kommunens skoler, med mål om at så mange som mulig av elevene skal ha anledning til å opptre for sine medelever. I tillegg felles produksjoner på Greipstad menighetshus, Haugenparken og Noden i anledning semesteravslutninger.

Overgang til ny kommune:

Deltakelse i prosjektgruppa for ny webportal: knuden.no

Songdalen vertskap for personalsamlinger med nye Kristiansand kulturskole ved to anledninger på hhv. Greipstad menighetshus og Noden.

Kultur og inkludering

Felles personalmøter og planleggingsdager f.o.m. høsten 2019.

Nedgang i elevantall sammenlignet med 2018, da vi fikk en stor vekst som følge av opprettelsen av nye tilbud og en massiv reduksjon av ventelistelever. Hovedårsak er at Karusell tilbudet er redusert fra 5 til 3 grupper, samtidig som elevene har fått et utvidet tilbud med økt undervisningsmengde f.o.m. skoleåret 2019/2020. Dette samsvarer med etterspørselen og påvirker ikke budsjettet da tilbudet likevel er et gratistilbud.

Rektor med 15 ukers permisjon f.o.m. april ga anledning til et "forskudd" på nye samarbeidsformer i ny kommune da administrasjonsressurser fra Kristiansand overtok arbeidsoppgaver i Songdalen

Birkelid læringscenter:

Ca. 140 elever fra ca. 40 ulike land var innom Birkelid læringscenter dette året.

16 stk. fikk spesialundervisning.

Turer med Midt Agder friluftsråd til Sandrib og Helleviga.

Enhet for livsmestring har satt av tid til å mingle blant elevene og gjøre avtaler med de som trenger det.

Flyktingetjenesten og pedagoger har utviklet metoder og bedre rutine for samarbeid.

Kulturkonsulent:

Utvikling av prosjektet kulturell møteplass – nå Sygna kultursenter.

ALLE MED - nasjonal avtale og kurs med representant fra den nasjonale organisasjonen for ansatte og frivillige aktører i kommunen. Hva kan vi gjøre for å gi alle barn og unge et godt tilbud av fritidsaktiviteter. Fokus på å forebygge mot utenforskap.

UKM – gjennomført

Mye arbeid med ny kommune, som minste kommune har det vært mange

prosjekter å delta på for å få frem det positive og utfordringer på kulturfeltet i Songdalen.

Kartlegging av kulturlokaler – vi har brukt kulturalliansen sin metode og laget register av lokaler på <http://www.kulturalliansen.no/lokaler>
Databasen ligger her: <https://database.musikklokaler.no/kultur>

Sommeruka.

Ekstra utdeling av kulturmidler – høsten. Nyttårskonsert.

Kulturprisutdeling – Framsteg 2018 og Knut Mørk 2019.

Nissebyen – 10 års jubileum med pianokonsert fra kulturskolen.

Kursrekke på biblioteket.
Informasjonsarbeid Noden ungdomsklubb.

Flyktingetjenesten:

Bosetting av 14 personer, pluss 7 personer på familiegjenforening.

Jobbet med å koble opp bosatte med store utfordringer til ordinære tjenester.

Deltakelse språkpraksisprosjektet kvalitet i praksis med Norce og Birkelid læringscenter.

Deltatt i arbeidsgrupper i forbindelse med kommunesammenslåing.

Gjennomgang og opprydding av arkiv i forbindelse med kommunesammenslåing.

Nøkkeltall økonomi og personal

			Tall i kr. 1.000
	Regnskap	Regulert budsjett	Avvik i kroner
Brutto driftsutgifter	35 193	30 579	
Driftsinntekter	-14 567	-9 802	
Netto driftsutg.	20 626	20 777	-151

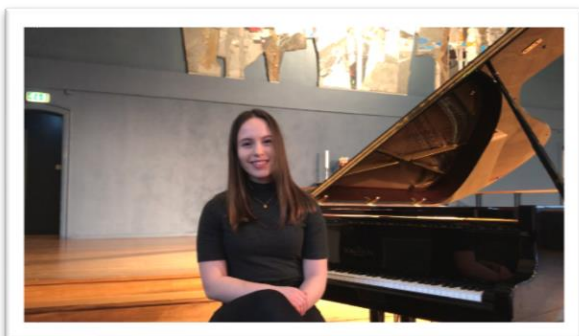
Tall er inkludert avsetning og bruk av fond

Årsverk	2019	2018	2017	2016
	32,45*	32,45	32,45	32,45

- *Enhetsleder-ressurs delt med kommunikasjon og service. 50% redusert stilling i flyktningetjenesten fra juli.

Sykefravær	2019	2018	2017	2016
Snitt	4,9	5,3	5,1	5,2

- Fraværet i enheten skyldes få langtidssykmeldinger. Følges opp i.h.t gjeldende rutiner.

Nav

Budsjett- og ansvarsområde

- Veiledning i forhold til arbeidsmuligheter og kvalifisering til arbeid.
- Økonomisk sosialhjelp
- Økonomisk råd og veiledning
- Midlertidig bolig/nødbolig
- Kvalifiseringsprogrammet
- Gjeldsrådgivning

Vedtak med konsekvenser for tjenesten

- Lov om sosiale tjenester i Nav
- Folketrygdloven
- Introduksjonsloven
- Forskrift om arbeidsrettede tiltak

Mål og måloppnåelse

1. Nav sine arbeidssøkere skal bli møtt med kunnskap og respekt og tilbys tjenester basert på en faglig vurdering

- Minst 85 % av brukere som henvender seg på telefon til Nav skal kontaktes innen 48 timer dersom veileder ikke kan nås umiddelbart.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse 2019
Minst 85 % av våre arbeidssøkere som henvender seg til Nav pr. telefon skal ha blitt kontaktet innen 48 timer.	90% måloppnåelse.

2. Det skal være god kvalitetssikring av tjenesten

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Gjennomførte HMS tiltak/trussel/vold rutiner.	Vi har i 2019 jevnlig hatt øvelser med fokus på forebyggende kommunikasjon, hyggelig og relevant service i drop-in tjenesten.
Gjennomført internkontroll i kontoret.	Nav har i 2019 hatt høyt fokus på internkontroll, i forhold til brukersaker dette året. Saker har blitt avklart og ferdigstilt før nedleggelse av Nav kontoret. Vi har gjennom året hele tiden hatt med oss at vi skal overlevere et velfungerende Nav kontor og at våre brukere ikke skal bli skadelidende, ved overgang til ny kommune.

3. De ansatte skal ha et godt arbeidsmiljø og skal til enhver tid ha nødvendig kompetanse

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Endringsledelse i 2019.	Vi har benyttet endringsledelse i 2019, slik at det er skapt forståelse for nedleggelse av Nav kontoret. Vi har vært opptatt av kontroll på saker og lagt til rette for et godt arbeidsmiljø i denne store endringsprosessen.
Sykefravær kommunalt ansatte på under 4,2 %	Sykefravær 2,7 %.

Viktige hendelser i året som gikk

En viktig hendelse har vært kommunesammenslåing som har fått en direkte konsekvens for Nav kontoret. Det er lovfestet at det skal være et Nav kontor i hver kommune. Nav kontoret i Songdalen ble lagt ned 31.12.2019. Det som er igjen i 2020, er Nav tjenester i innbyggertorget på Nodeland.

Alle medarbeidere har i 2019 bidratt i ulike arbeidsgrupper, for å sette sammen et nytt Nav kontor, i ny kommune. Dette har fungert veldig bra. Alle medarbeidere har klart å ha fokus på produksjon og veiledning av arbeidssøkere, samtidig som de har bidratt på en svært god måte i endringsprosessen, mot et nytt Nav kontor.

Drop-in tiden i mottaket har vært fra kl. 12.00-14.00 og fungert veldig bra. Mottaket har vært godt bemannet og det har vært lite ventetid for dem som dropper innom. Kontorets veiledere har hatt bedre tid til planlagte timeavtaler fra kl. 08.00-15.30, mandag til fredag.

Det har ikke vært vold og trussel-situasjoner i kontoret i 2019. Det er vi veldig godt fornøyd med. Vi mener at dette har sammenheng med flere planlagte brukersamtaler og gode samarbeidsrutiner med Livsmestring i kommunen.

Nøkkeltall økonomi og personal

			Tall i kr. 1.000
	Regnskap	Regulert budsjett	Avvik i kroner
Brutto driftsutgifter	12 641	10 030	
Driftsinntekter	-510	0	
Netto driftsutg.	12 131	10 030	2 101
Tall er inkludert avsetning og bruk av fond			

Årsverk	2019	2018	2017	2016
	5,0	5,0	4,5	4,5

Sykefravær	2019	2018	2017	2016
Snitt	2,7	9,0	1,3	7,8

Budsjett og ansvarsområde

- Forvaltning/stab
- Kommunelegetjenestene
- FoU med samarbeid USHT
- Dagsenter
- Fysio-/ergoterapi
- Friskliv
- Kreftkoordinator

Vedtak med konsekvenser for tjenesten

- Primærhelsemeldingen
- Leve hele livet, Meld.St. 15 - kvalitetsreform for eldre
- Plan for helse- og omsorgstjenestene mot 2030

Mål og måloppnåelse

- 1. Den enkelte bruker skal oppleve at det finnes forebyggende tjenester og at det gis helse- og omsorgstjenester i tråd med lovens krav. Ut fra gode faglige vurderinger gis det tjenester til rett tid, i form av rett tiltak og på riktig nivå.**

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Fortsatt satsing på forebyggende tjenester og lavterskeltilbud.	Gjennomført som planlagt og planlegges videreført i ny kommune.
Velferdsteknologi har et videre fokus fremover med implementering av nytt utstyr i 2018.	Implementering av digitale trygghetsalarmer er gjennomført. Utprøving av ulike sensorer planlegges videre i ny kommune.
Tydelig og faglig forsvarlig saksbehandling.	Tett samarbeid med forvaltning og koordinering i ny kommune gjennom hele året. Felles rutiner og prosedyrer er utarbeidet.
Nødvendig helsehjelp skal ivaretas i tråd med gjeldende lover og forskrifter.	Ivaretatt på en faglig forsvarlig måte.

Utvikling og forvaltning

2. Utvikling og forvaltning skal følge opp sentrale føringer og bistå andre enheter innen helse og omsorgstjenester der hvor dette er hensiktsmessig

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Sikre at komplekse saker blir plassert i riktig enhet og at egnet koordinator blir utpekt.	Koordinerende overordna tverrfaglig team, KOTT, har gjennomført møter hvor plassering av ansvar er sentralt.
Webbasert verktøy for å ivareta individuell plan og koordinatorrolle.	Ny kommune sikrer opplæring av aktuelle ansatte.
Delta på felles samarbeidsarenaer i ny kommunen.	Vært flere møteplasser i ny kommune som har bidratt til å bli bedre kjent på tvers.

3. Utvikling og forvaltning skal ha god kvalitetssikring av tjenester og sikre at ansatte til enhver tid har nødvendig kompetanse

- Kompetansekartlegging, kompetanseplan og kontinuerlig fagutvikling på aktuelle områder gjennom utdanning, etterutdanning, kurs og veiledning.
- Lagt til rette for deltakelse/ledelse av prosjektarbeid.
- FoU fungerte som koordinerende instans og pådriver for fagutvikling.
- Deltakelse i SAFE-LEAD, som innebærer en guide for ledere for å jobbe systematisk med kvalitet og sikkerhet i egen organisasjon.

4. De ansatte skal ha et godt arbeidsmiljø og vi fokus på nærværarbeid

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Medarbeidersamtale og følge opp hver enkelt.	Gjennomført som planlagt.
Utarbeide årshjul med faglige og sosiale arenaer.	Gjennomført som planlagt.
Jevnlige møte i HMS-gruppe med VO og TV som er etablert.	Gjennomført som planlagt.
Fokus på nærvær.	Tema som løftes frem i ulike sammenhenger hvor det er naturlig.
Sykefraværet skal være under 8 %.	Sykefravær 3,8 %.

Viktige hendelser i året som gikk

Utvikling og forvaltning har grunnet sitt brede ansvarsområde vært preget av at flere ansatte i enheten har deltatt i ulike delprosjekt/arbeidsgrupper knyttet til Nye Kristiansand. Enhetsleder har deltatt i særlig mange oppdrag og har blitt gradvis mer involvert i ny rolle som kommunalsjef i ny organisasjon.

I 2019 har FoUi-team i Songdalen deltatt i flere faglig strategiske forskning-, utvikling- og innovasjonsprosjekter. Hovedsakelig har prosjektarbeidet omfattet områder som samarbeid med frivillige og pårørende, pasientsikkerhet, demens, lindring og arbeidsinkludering og teknologi for personer med utviklingshemming. I tillegg har det vært fokus på å videreutvikle gode erfaringer fra simulering som kompetansehevende metode, ved å utarbeide et simuleringssenter for ansatte.

I 2019 har Songdalen hatt minimalt med oppdrag for Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Vest-Agder. Oppdraget har i hovedsak innebært ledelse og koordinering av interkommunale fagnettverk i lindring,

opplæring av TILT, et verktøy for å tidlig kunne identifisere livstruende tilstander og forverringer hos brukere.

I 2019 fullførte FOUi-leder sin doktorgrad.

Forvaltning innen helse og omsorgstjenester, ble i 2017 samlet i enheten. Saksbehandlerne har i 2019 hatt et tett samarbeid med Søgne og Kristiansand og har sammen utarbeidet nye rutiner og prosedyrer.

Koordinerende enhet (KE) med ansvar for ordningen koordinator/individuell plan er samlet under forvaltningen. Det er valgt et nytt digitalt verktøy i ny kommune og ansatte må sikres opplæring.

Dagaktiviteter for hjemmeboende personer demens blir lovpålagt i 2020. Songdalen har etablert flere plasser med tilskuddsmidler fra helsedirektoratet. Tilskudd vil bli overført i rammen i 2020. Ambulerende dagaktiviteter er prøvd ut som et nytt tiltak og tjenesten skal utvikles videre i ny kommune.

Nøkkeltall økonomi og personal

			Tall i kr. 1.000
	Regnskap	Regulert budsjett	Avvik i kroner
Brutto driftsutgifter	34 152	31 276	
Driftsinntekter	-14 441	-10 907	
Netto driftsutg.	19 711	20 369	-658
Tall er inkludert avsetning og bruk av fond			

Årsverk	2019	2018	2017	2016
Utvikling og forvaltning	27	26,5*	27	-

- Tall for 2016: Utvikling & Forvaltning ikke etablert
- * Kommunale bistillinger til fastleger+ LIS1(turnuslege) er tatt med men ikke fastlegestillinger.

Sykefravær	2019	2018	2017	2016
Utvikling og forvaltning	3,8%	8,8*	4,9	-

- Tall for 2016: Utvikling & forvaltning ikke etablert.
- *Langvarig sykdom hos 3 ansatte i enheten.

Budsjett og ansvarsområde

- Bolig Svarttjønneha 2
- Bolig Kirkeveien 14
- Bolig Rosselandsvegen 47
- Aktivitetssenteret
- Avlastning/støttekontakttjenester

Viktige dokumenter

- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester
- Veileder om rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator
- Lov om spesialhelsetjenester
- Lov om pasient- og brukerrettigheter
- Rundskriv om rettsikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med utviklingshemmede.

Mål og måloppnåelse

Tjenesten skal tilrettelegges slik at en skal oppnå best mulig livskvalitet for den enkelte gjennom selvstendighet og deltagelse. Brukermedvirkning skal ha stort fokus.

1. Den enkelte bruker skal oppleve at det finnes forebyggende tjenester og at det gis helse- og omsorgstjenester i tråd med lovens krav i form av riktige tiltak, på riktig nivå til rett tid ut fra en faglig vurdering

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Videreutvikling av god forvaltningspraksis.	Gjennomført.
Fokus på koordinator rolle for individuell plan. Veiledning av koordinatorene.	Gjennomført.
Oppfølging av avvik som ble påpekt fra Fylkesmannen ved tilsyn 2018.	Kontinuerlig arbeid. Gjennomført.

2. Kompetansebygging

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
ABC kurs perm 1 og 2. Opplæringsprogram rettet mot brukerguppen.	Gjennomført.
Etisk refleksjon i personalmøter.	Gjennomført.
Fokus og kurs om traumebevisst omsorg.	Gjennomført.

3. Arbeidsmiljø og nærværarbeid

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Faste møter i lokal HMS gruppe.	Gjennomført.
Medarbeidersamtaler.	Ikke gjennomført.
Sosiale treff i enheten.	Gjennomført.
Sykefraværet skal være under 8 %.	Sykefravær 5,2 %.

Viktige hendelser i året som gikk

Arbeidet med å etablere en ny kommune har hatt fokus i 2019. Høsten 2019 er det brukt mye tid på arbeid i prosjektgrupper som har relevans for den framtidige tjenesten. Det er arbeidet med å overføre konkrete oppgaver til ny linjestruktur i ny kommune høsten 2019.

I mai 2018 gjennomførte Fylkesmannen et planlagt tilsyn med helse- og omsorgstjenester til utviklingshemmede i kommunen. De avvik som fremkom i etterkant av tilsynet er arbeidet med og Fylkesmannen avsluttet saken i tilbakemelding høsten 2018. I etterkant av dette ble revisjonen bedt om å vurdere tjenestene i enheten våren 2019, spesielt med henblikk på økonomi. I etterkant av dette ble det tilført nye ressurser.

Habilitering gir oppfølging til brukere som ikke er knyttet til døgnbemannede boliger. I den forbindelse har antall koordinatorene for IP økt, spesielt i forhold til barn og unge. Det er stort press på å finne kandidater til koordinator-rollen.

Endret rutiner for støttekontakt/avlaster. Rapporteringsskjema utarbeidet. Det rapporteres halvårlig. Dette ble videreført i 2019.

Støttekontakt:

Det er opprettet en «vennegruppe» i kommunen, intensjonen med den er å få til et mer variert og attraktivt tilbud for de som har behov for støttekontakt.

2019 har vært utfordrende med henblikk på å rekruttere nye støttekontakter.

Saksbehandling:

Tildeling av tjenester i henhold til helse- og omsorgstjenesteloven er tatt ut av enheten. Det er etablert gode samarbeidsrutiner med Enhet for Utvikling og Forvaltning som saksbehandler vedtak.

Faglig fokus:

Ansatte i Habilitering har tatt «Mitt livs ABC» opplæringsprogram rettet mot brukergruppene i habilitering.

Songdalen kommune er deltager i interkommunalt nettverk for utviklingshemmede.

Traumebevisst omsorg og etisk refleksjon har blitt vektlagt som satsingsområder i 2019.

Eksterne prosjekter:

Inn-arbeid. Kommunen er deltaker i prosjektet «Inn-arbeid». Dette er et 3-årig prosjekt med fokus på å få mennesker med utviklingshemmede ut i arbeid.

Deltaker i et interkommunalt prosjekt FRISTED som fokuserer på velferdsteknologi mot fritid og fritidsaktiviteter

Nøkkeltall økonomi og personal

			Tall i kr. 1.000
	Regnskap	Regulert budsjett	Avvik i kroner
Brutto driftsutgifter	29 641	28 011	
Driftsinntekter	-4 582	-6 349	
Netto driftsutg.	25 059	21 662	3 397
Tall er inkludert avsetning og bruk av fond			

Årsverk	2019	2018	2017	2016
	30	30	30	128

- Tall i 2016 gjelder Helse og omsorg.
- Fra 2017 gjelder kun Habilitering.

Sykefravær	2019	2018	2017	2016
	5,2	8,1	6,6	9,1

- Tall i 2016 gjelder Helse og omsorg.
- Fra 2017 gjelder kun Habilitering.

Budsjett og ansvarsområde

- Hjemmetjenesten i hele kommunen.
- Egen base på Kilen
- Omsorgsboliger med heldøgns omsorg og pleie.
- Egne ansatte, personlige assistenter, hos enkelte brukere.

Mål og måloppnåelse

1. Brukere og pårørende opplever at det gis gode hjemmetjenester med fokus på brukermedvirkning og respekt. Tjenestene gis i tråd med lovens krav.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Alle brukere skal ha primærkontakt som sin hovedpleier.	Vi har hatt fokus på dette i flere år inkl. 2019 - beholde en god relasjon mellom bruker og tjenestene.
Turnus og arbeidslister skal bygges slik at brukerne forholder seg til færrest mulig ansatte.	Turnusen i hjemmetjenesten er bygget på faste dager og faste arbeidslister, dette for å sikre at brukerne forholder seg til færrest mulig ansatte. Dette har vært grunnmuren i vårt arbeid.
Fokus på fordeling av oppgaver og ansvar.	Ved hjelp av SAFE-lead er oppgavene og ansvar av ledelsen i hjemmetjenesten fordelt og skrevet ned.

2. Hjemmetjenesten skal ha god kvalitetssikring av tjenestene

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Politisk vedtatt tjenestekriterier og standard på hjemmetjenester følges opp.	Det har vært et godt samarbeid mellom forvaltning og hjemmetjenesten for å kvalitetssikre tjenestetilbudet.
Deltakelse i prosjekter i innarbeidelse av løsninger for å gi bedre tilbud til demente brukere.	Hjemmetjenesten har deltatt i flere prosjekter gjennom 2019 for å øke kunnskapen om hvordan vi kan gi best mulig tilbud til demente. Prosjekter som er innarbeidet i drift mot slutten av 2018 ble videreført gjennom 2019.
Deltar i kvalitetssikringsprosjekt ledet av universitetet i Stavanger.	Deltagelse i SAFE lead er godt gjennomført og har bidratt til små justeringer i praksisen for å kvalitetsikre tjenesten enda bedre.

3. De ansatte skal ha et godt arbeidsmiljø og vi skal til enhver tid ha nødvendig kompetanse

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Jevnlig samarbeidsmøter med tillitsvalgte og verneombud.	Hjemmetjenesten har hatt faste møter hver 6. uke med tillitsvalgte og verneombud. I 2019 har det vært oftere samarbeidsmøter pga. kommunesammenslåing og en del endringer i tjenesten for å ivareta ansatte.
Tilbud om årlig utviklingssamtaler med alle ansatte.	Tilbud er gitt til alle og en tredjedel har takket ja til samtalen.
Sosiale arrangementer minst to ganger årlig.	Sosiale arrangementer har vært veldig viktig i 2019, da det har vært en del endringer pga. kommunesammenslåing. I tillegg til sommeravslutning og julefest, er det gjennomført fagtur med 17 ansatte.
Fokus på lavt sykefravær som rapporteres i hver tertialrapport og skal ikke overskride 7,5 %.	Sykefravær 12,1 %. Sykefraværet er høyere enn året før. Hver ansatt er godt ivaretatt og fraværsprosedyrene er fulgt opp. Selv om året startet med 17,0% fravær, har tett oppfølging redusert fraværet til 12,1% i snitt for 2019.

Viktige hendelser i året som gikk

I 2019 har fokuset vært å etablere en ny kommune. Mye av tiden er blitt brukt på arbeid i prosjektgrupper som har vært relevant for hjemmetjenesten i ny kommune.

Med en turbulent 2019 har hjemmetjenesten ytet tilbud på sitt beste og beholdt tilliten blant brukere.

I 2019 har hjemmetjenesten gitt tjenester til ca. 115 fornøyde brukere.

Det er hyggelig å registrere at hjemmetjenesten i mange sammenhenger omtales positivt og at tilliten mellom ansatte og brukere oppleves som høy.

Ansatte er fokusert på å gjøre gode jobber preget av respekt for brukerne samtidig som de har jobbet effektivt.

Turnusen med faste lister og faste dager har bidratt til gjennomføring av dette.

Faglig ble det også bygd mye kunnskap, spesielt i forhold til hvordan en økende andel demente i kommunen kan ivaretas godt. Vi innarbeidet prosjekter i drift og det er utarbeidet ny kunnskap og praksis i forhold til denne gruppen. Mange av våre ansatte har gjennomført forskjellige kurs og tilegnet seg ny kunnskap. For å sikre at kunnskapen spres til alle andre ansatte har vi implementert Info-Lunsj hver 3. uke der ansatte kan presentere sine prosjekter og kurs som de har gjennomført.

Flere av våre ansatte har gjennomført Demensomsorgens ABC kurs. Det er også satset på kompetanseheving i kommunens regi der flere har tatt fagbrev.

Året ble avsluttet med en fagtur for hjemmetjenesten for å styrke det faglige og sosiale blant ansatte. På fagturen har det vært spesielt fokus på

hjemmetjenestens utvikling i nye Kristiansand og videreføring av kvalitetsarbeid.

Nøkkeltall økonomi og personal

			Tall i kr. 1.000
	Regnskap	Regulert budsjett	Avvik i kroner
Brutto driftsutgifter	36 385	34 765	
Driftsinntekter	-3 844	-2 548	
Netto driftsutg.	32 541	32 217	324
Tall er inkludert avsetning og bruk av fond			

Årsverk	2019	2018	2017	2016
	40,0	39,9	41,5	42,3

Sykefravær	2019	2018	2017	2016
	12,1	8,0	11,4	9,1

- Tall i 2016 gjelder Helse og omsorg.
- Fra 2017 gjelder kun hjemmetjenesten.

Budsjett og ansvarsområde

- Langtidsavdeling (15 plasser for personer med langtkommet demens-sykdom)
- Korttids/rehab.avdeling (10 plasser, inkl. 2 ØHD plasser)
- Loftet (10 plasser for personer med demens sykdom)
- Kjøkken
- Renhold
- Vaskeri

Mål og måloppnåelse

- 1. Brukere og pårørende skal oppleve at det gis helse- og omsorgstjenester i tråd med lovens krav i form av riktig tiltak, på riktig nivå til rett tid ut fra en helhetlig og faglig vurdering**

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Alle brukere skal ha primærkontakt som er kjent for bruker og pårørende.	Alle beboere/pasienter fikk tildelt primærkontakt. Dette blir det opplyst om ved innkomstsamtale.
Økt prioritering av institusjonsplasser til rehabilitering, utredning og øyeblikkelig hjelp for å møte de utfordringene som Samhandlingsreformen gir.	Det var i 2019 til enhver tid tilgjengelige plasser. Det ansees at det antall plasser vi har i dag samsvarer med dagens behov. ØHD tilbudet ble i noen uker i sommer betjent av Vallhalla omsorgssenter. Beleggsprosenten for ØHD senger har de øvrige måneder ligget på ca. 17,5 %.
Det satses på velferdsteknologi som et supplement til de kommunale tjenester som er virkemiddel for helsepolitiske mål om kvalitet, effektivitet og helhetlig pasientforløp.	Det ble i 2018 installert nytt sykesignalanlegg på Songdalstunet. I tillegg ble det installert senge- og døralarmer. Det har vært noen utfordringer med å få systemet til å fungere tilfredsstillende.

2. Enhet for institusjonstjenester skal følge opp sentrale føringer

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Videreutvikle bruk av elektronisk kommunikasjonen med HF (Helseforetak) og fastlegene.	Dette fungerer godt. Det er utarbeidet gode rutiner.
Institusjonen tar imot utskrivningsklare pasienter raskt for å unngå bøter fra 2. linjetjenesten.	Institusjonen har i 2019 mottatt alle utskrivningsklare pasienter fra SSHF innen avtalt tidsfrist.
Videreføre prioritering av institusjonsplasser til rehabilitering, utredning og kommunal øyeblikkelig hjelp for å møte utfordringene som Samhandlingsreformen gir.	Det er gode rutiner på pasientflyt. Det er få reinnleggelser og ingen venteliste. Leie av ØHD-plasser: Ift. Leie av ØHD-plasser på Vallhalla. Dette var en god løsning med tanke på at sykepleiedekningen er utfordrende, spesielt under ferieavviklingen.
ØHD-plasser for rus/psykisk helse er nå innført. De skal bygge på samme prinsipper som ble lagt vekt på ved ØHD innen somatiske lidelser.	Det har ikke vært etterspørsel fra rus/psykisk helse.

3. Enhet for institusjonstjenester skal ha god kvalitetssikring av tjenestene

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Politisk vedtatt tjenestekriterier og standard i helse- og omsorgstjenestene følges opp.	Vi har stor bevissthet ift. dette.
Digitalt kvalitetssystem videreutvikles.	Fortløpende.
I samarbeid med alle kommunene og spesialisthelsetjenesten i Agder skal det iverksettes felles rutiner for å få til «Gode pasientforløp». «Hva er viktig for deg?».	Det har i 2019 blitt prøvd ut med å harmonisere sjekklister mellom sykehus, korttidsavdeling og hjemmetjeneste.
Det er vedtatt å opprette felles responscenter for trygghetsalarmer og annen velferdsteknologi i samarbeid med flere av kommunene på Agder.	Responscenteret er nå i drift. Erfaringene så langt er at det fungerer greit. Det mangler fremdeles noen detaljer og funksjoner som det arbeides med.
Det satses på bruk av ulike former for velferdsteknologi for å kunne imøtekomme utfordringen med betydelig flere personer over 80 år.	Det er stor bevissthet ift. det og en ser viktigheten av å informere brukere og pårørende. Ansatte har gått på ABC-kurs – velferdsteknologi.

4. De ansatte skal ha et godt arbeidsmiljø og vi skal til enhver tid ha nødvendig kompetanse

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Kompetanseplanen legges til grunn for kompetanseutviklingen.	Ansatte har deltatt i ABC-opplæring, ernæringsprosjekt for beboere i sykehjem, Safe-lead for ledere (kvalitetssikringsprogram for sykepleiere). Mobid 2 (smertekartlegging for personer med demens) m.m.
Oppfølging av 10-faktor program i 2019.	Gjennomført.
Fokus på lavt sykefravær og oppfølging av sykemeldte.	Det arbeides kontinuerlig med dette.
Årlig utviklingsamtale med alle fast ansatte.	Det ble ikke gjennomført, men det ble åpnet opp for samtaler for de som hadde behov for det.
For å møte utfordringen med å rekruttere og beholde kvalifiserte arbeidskraft må det arbeides videre med heltidskultur.	Arbeides med kontinuerlig.
Sykefraværet skal være under 8 %.	Tall fra Notus viser at fraværsprosenten var 5,7 % på pleieavd. og 9,3 % på kjøkken, vaskeri og renhold.

Viktige hendelser i året som gikk

Enhetsleder og gruppeledere har deltatt i flere arbeidsgrupper i forhold til planlegging og organisering i Nye Kristiansand. Dette arbeidet har kommet i tillegg til daglig drift.

Institusjonen har deltatt i følgende arbeidsgrupper:

* Omsorgssentre, rehabilitering,

omsorgsboliger, «aktive senger» og årsplan.

Oppgradering av langtidsavdelingen er kommet til planarbeid. Forslag til tegninger er utarbeidet av arkitekt.

Videre arbeid med oppgraderingen er besluttet utsatt til høsten 2020.

Nøkkeltall økonomi og personal

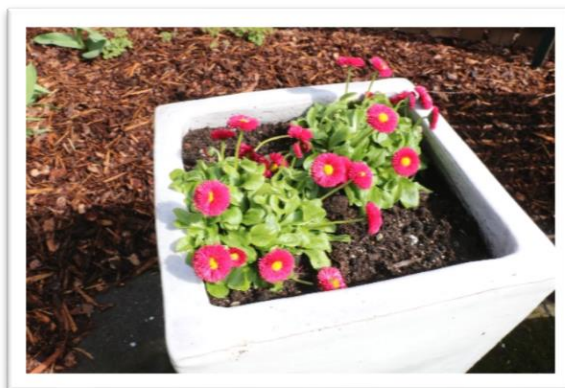
			Tall i kr. 1.000
	Regnskap	Regulert budsjett	Avvik i kroner
Brutto driftsutgifter	40 331	38 897	
Driftsinntekter	-7 673	-6 640	
Netto driftsutg.	32 658	32 257	401
Tall er inkludert avsetning og bruk av fond			

Årsverk	2019	2018	2017	2016
Institusjonen	40	44,21	39	128

- Tall i 2016 gjelder Helse og omsorg
- Tall fra 2017 gjelder kun institusjonen.

Sykefravær	2019	2018	2017	2016
Institusjonen	6,8	9,0	8,5	9,1

- Tall i 2016 gjelder Helse og omsorg.
- Fra 2017 gjelder kun institusjonen.

Budsjett og ansvarsområde

- Oppfølgingsteam
- Boteam
- Familiens hus
- Veksthuset

Vedtak med konsekvens for tjenesten

- Kommunestyresak 056/13 Organisering av ny enhet for Livsmestring
- Rådmannen administrativ beslutning den 1.10.2014 om at avdelingene Helsestasjon og Familiesenteret med nåværende organisering i enhet for Kultur og Levekår flyttes til enhet for Livsmestring fra 1.1.15
- Samordnet temaplan for psykisk helse og rusfeltet 2016-2019, Songdalen kommune.
- Handlingsplan mot vold i nære relasjoner, Songdalen kommune 2017-2020.

Viktige dokumenter

- I-4/2003 Forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten
- IS-1154 Kommunenes helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Veileder til forskrift av 3.april 2003 nr. 450
- Nasjonal faglig retningslinje for jordmortjenesten 2014: «Nytt liv og trygg barseltid for familien»
- Oppfølgingsrutine for gravide, Songdalen kommune
- IS-1022 Veileder for helsetjenestetilbudet til asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente
- IS-1332 Veileder. Psykisk helsearbeid for voksne i kommunene
- IS-2076 Veileder. Sammen om mestring
- IS-1948 Veileder. Nasjonal faglig retningslinje for utredning, behandling og oppfølging av personer med samtidig ruslidelse og psykisk lidelse – ROP lidelser.
- Meld.St.26. 2015 Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet
- IS-XXXX, Rapport Kommunenes plikt til øyeblikkelig hjelp døgnopphold Veiledningsmateriell
- Prop. 15s Opptrappingsplanen for rusfeltet (2016-2020)
- Lov om kommunale helse og omsorgstjenester.

Mål og måloppnåelse

Enhetens målsetting ble satt ved etablering, og har vært evaluert årlig i samarbeid med de ansatte. Enhetens mål og delmål for 2019 har vært:

Hovedmål

«Den enkelte bruker skal gjennom en helhetlig og samhandlende oppfølging sikres støtte og hjelp til mestring, økt livskvalitet og opplevelse av verdig liv.»

Enheten ønsker å forplikte seg til å levere tjenester med fokus på **Inkludering – Integrering – Ansvar**, gjennom følgende delmål og indikatorer:

1. Møte den enkelte med respekt

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Kartlegging av den enkeltes mål, funksjonsnivå, ressurser og utarbeide oppfølging og/eller behandlingsplan med utgangspunkt i brukerens ønsker.	Videreført gode kartleggingsrutiner og samarbeid med felles forvaltningsenhet. Felles inntaksmøte.

2. Inkluderende tjenester

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Videreutvikle inntaksrutiner som sikrer inkludering og samarbeid.	Bruker FIT (Feedbackinformerte tjenester) i familiens hus og oppfølgingsteam.
Videreutvikle møteplasser tilpasset brukernes behov og ønsker.	Kontinuerlig utvikling av tilbudene i enheten.
Tilby individuell støtte med fokus på sosial integrasjon.	Gode rutiner for samhandling med forvaltning og andre instanser internt og eksternt.
Fokus på aktivitet og sosial trening.	

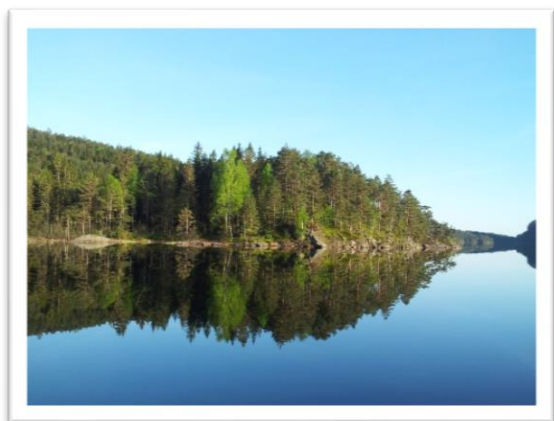
3. Integret brukermedvirkning både på bruker- og systemnivå

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Tilbud om individuell plan og koordinatorfunksjon.	Alle brukerne i Bo-team og oppfølgingsteam har koordinator og får tilbud om IP der det er behov for samordnede tjenester. Sampro IP har hatt lite oppmerksomhet da det kommer nytt system i Nye Kristiansand.
Bruke FIT som et tilbakemeldingsverktøy for forbedring.	Enheten bruker FIT og har systematisk veiledning på ansatte.
Videreføre enhetens brukerutvalg og inkludere dette i utviklingsarbeidet.	Enheten har brukerutvalg. Det har vært få møter i brukerutvalg. Vanskelig å få brukerorganisasjonene til å delta i 2019.

4. Være en samarbeidende enhet

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Tilgjengelige tjenester og tilgjengelighet tilpasset brukernes behov.	Godt samarbeid med forvaltning. Tverrfaglig inntaksteam. Gode rutiner for responstid og saksbehandling.
Videreutvikle rutiner for intern og eksternt samarbeid. Familiens hus, oppfølgingsteam og Bo-team.	Deltar i KOTT. Samarbeid med Nav. Gjennomført samarbeidsmøter med relaterte tjenester i Lillesand, Vennessla, Søgne og Birkenes. Samarbeid med andre instanser.
Lav terskel for inntak og rask respons på henvendelser.	Ingen ventetid på inntak av nye brukere ved utgangen av 2019.
Delta på felles samarbeidsarenaer med andre tjenester og enheter.	Kontinuerlig samarbeid. Gjennomført samarbeidsmøter med Jegersberg og Portalen.
Økt fokus på pårønderarbeid barn, unge og voksne. Videreutvikle pårønderarbeid.	Enheten har definert barneansvarlig. Følger rutiner for kartlegging av barn. Ikke klart å ha like stort fokus på dette punktet som tidligere år grunnet kommunesammenslåing.
Etablere gode samarbeidsrutiner med spesialisthelsetjenesten.	Kontinuerlig arbeid.
Profilering av enheten internt og eksternt.	Kontinuerlig arbeid.

5. Kontinuerlig kompetansebygging

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Gjennomføre kompetansekartlegging og utforme kompetanseplan.	Ikke gjennomført på grunn av kommunesammenslåing.
Kontinuerlig fagutvikling på definerte områder, gjennom utdanning, etterutdanning, deltakelse på kurs og veiledning.	Fagdager gjennomført. Studietur/avslutningstur for hele enheten høsten 2019. Pågående videreutdanning for flere ansatte samt psykologer i spesialistforløp.

6. Fokus på nærværarbeid. Sykefravær skal ikke overstige 5,0 %.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Årlig utviklingssamtaler.	Ikke gjennomført på alle ansatte systematisk i 2019 grunnet kommunesammenslåingen.
Følge opp årshjul med sosiale og faglige arrangementer.	Årshjul med sosiale og faglige arrangementer gjennomført.
Jevnlige samarbeidsmøter HMS-møter med VO og tillitsvalgte.	Gjennomført 4 møter som planlagt. God samhandling med TV og VO.
Tydeliggjøre roller, ansvar og oppgavedeling.	Kontinuerlig arbeid.

Viktige hendelser i året som gikk

2019 preges av arbeid med kommunesammenslåing. Mye av enhetsleders ressurser og fokus har gått til arbeid med Nye Kristiansand. Enhetsleder, kommunepsykolog, konsulent og nestleder har vært involvert, noe som har medført at det har vært vesentlig mindre stedlig ledelse enn vanlig. Enhetsleder har hatt mye fokus på sin nye stilling hele året. Nestleder hadde mye arbeid i sin nye avdelingslederstilling mot slutten av året. Mye ansvar for drift har vært lagt til teamlederne.

Samtidig har enheten et jevnt lavt sykefravær, som har holdt seg stabilt de siste årene. Ved utgangen av desember 2019 så hadde enheten kun en ansatt som var gradert sykemeldt 20%. Alle

ansatte har vært på jobb hele året og enheten har opprettholdt sitt gode arbeid med arbeidsmiljø og sosiale tiltak. Enheten har også hatt fokus på å opprettholde gode tjenester fra 0-100 som enheten har vært kjent med i flere år.

Mye tid har også gått til å forberede sammenslåingen og sikre forsvarlig overgang på alle nivå.

Driftsåret 2019 synes å stabilisere seg på samme nivå som 2018 på tjenester over 18 år. Det er fortsatt mange innbyggere som mottar bistand fra enhet for livsmestring. Det er noe økning i henvendelser til familiens hus.

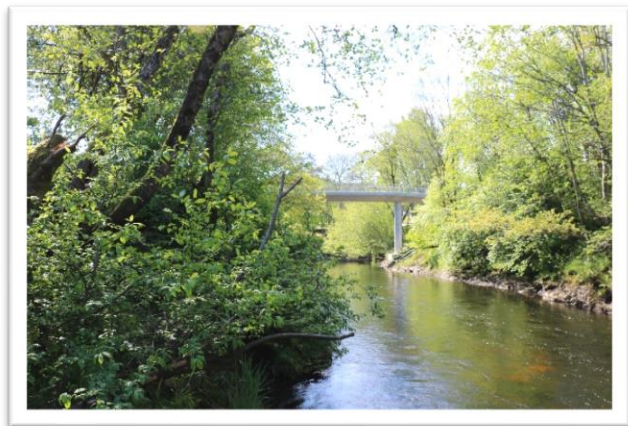

Nøkkeltall økonomi og personal

			Tall i kr. 1.000
	Regnskap	Regulert budsjett	Avvik i kroner
Brutto driftsutgifter	30 134	31 399	
Driftsinntekter	-11 499	-9 772	
Netto driftsutg.	18 635	21 627	-2 992
Tall er inkludert avsetning og bruk av fond			

Årsverk	2019	2018	2017	2016
Alle faste ansatte	34,8	34,8	34,7	33,73
Prosjektansatte	3	3		
Til sammen:	37,8	37,8		

Sykefravær	2019	2018	2017	2016
Snitt	3,0	3,2	5,9	6,3

Budsjett og ansvarsområde

- Kommunale veger, gang- og sykkelveger
- Vann og avløpsnett, renovasjon
- Idrettsanlegg og friområder
- Behandling av arealplaner og planregister
- Byggesaksbehandling
- Matrikkel og geodata
- Viltforvaltning, jord- og skogbruk
- Bygningsvedlikehold
- Bygge- og anleggsprosjekter

Mål og måloppnåelse

1. Fremme folkehelse i arealplanlegging og saksbehandling

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Vurdere bomiljø og folkehelse i forbindelse med behandling av arealplaner.	Temaene vurderes i oppstartsmøter og dialog med planlegger.
Involvering av kommuneplanlegger, folkehelsekoordinator mv. i planbehandlingen.	Folkehelseforum, prosjektgrupper for større planarbeid.
Delta i samarbeidsforum med kommuneplanlegger, folkehelsekoordinator mv.	Grøntområder og stier har vært vurdert og er vektlagt i sentrumsplanen for Nodeland.
Bidra til utarbeidelse av temakart til bruk for ivaretagelse av viktige samfunnshensyn eksempelvis overordnet grøntstruktur.	Skjer i planprosessen der det er aktuelt.
Vurdere gode forutsetninger for folkehelsearbeid i forbindelse med behandling av arealplaner.	Involvere folkehelsekoordinator, samarbeid med barnas representant. Involvere aktuelle interesser i planarbeidet. Ble gjennomført i større planer som sentrumsplanen for Nodeland og reguleringsplan for skole på Rosseland.

2. Sikre beredskap og forebygge skadefølger av klimatiske og naturgitte forhold

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Sikre gode rutiner for at beredskap og forebyggende tiltak vurderes.	Samarbeid med beredskapskoordinator. Kommunen samarbeidet med Kristiansand om en handlingsplan for klimatilpasning.
Arbeide med å få laget kart som viser overvann og flomveier.	Kartet er under utarbeidelse i forbindelse med hovedplan for vann og avløp.

3. Følge opp hovedmålene i vedtatt kommuneplan

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Sikre planhierarkiet i behandlingen av arealplaner.	I all arealplan- og byggesaksbehandling legges kommuneplanen til grunn.

4. Forvalte og formidle kunnskap om tekniske lover og forskrifter på en positiv og imøtekommende måte

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Revidere hjemmesiden til kommunen, med tanke på å bedre informasjonsnivået og forenkle kontakt mellom saksbehandler og innbygger.	Ny hjemmeside for kommunen ble laget, med et forbedret informasjonsnivå. Konkret informasjon ble også gitt i forhåndskonferanser og i møter med innbyggere/søkere.

5. Opprettholde god dialog mellom kommune, innbyggere og næring

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Være tilgjengelig for spørsmål via telefon eller ved personlig oppmøte i Rådhuset.	Det er vektlagt at saksbehandlere og ledere er tilgjengelig for å kunne gi informasjon på en god måte.

6. Gjennomføre saksbehandling innenfor lovbestemte frister og rett kvalitet

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Fokus på saksbehandling og bruk av P360. Arbeide med muligheten for å ta i bruk byggesaksmodul, med sikte på å bedre kvaliteten i digital saksbehandling. Samarbeid med Søgne og Kristiansand kommuner.	I forbindelse med kommunesammenslåingen er det innført digitale saksbehandlingssystemer for byggesaksbehandling (e-byggesak).

7. Ivareta og styre kommunens investeringsprosjekter i tråd med lover og forskrifter

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Videreutvikle rutiner og kvalitetssystem for prosjektgjennomføringen, med fokus på designkriterier og anskaffelsestema.	Prosesen er startet, og videreføres i ny kommune. I ny kommune er det opprettet egen stilling som prosjektsjef m/ansatte for å sikre kvalitet og likebehandling i større prosjekt-arbeider.

8. Sikre at investeringsprosjektene blir gjennomført på den mest økonomiske fordelaktige måten

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Bruke ISY-prosjektøkonomi for å bedre rapporteringen i våre prosjekter.	Rapportering skjer via programmet og brukes også i ny kommune.

9. Arbeide med kommunereformen

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Delta i ulike prosjektgrupper.	Teknisk enhet var representert i flere prosjektgrupper og oppdrag i arbeidet med ny kommune.
Arbeide med harmonisering av normer og planer, som skal bli felles for ny kommune.	Nødvendige endringer av normer og planer ble gjennomført. For øvrig videreføres arbeidet i ny kommune.
Forberedelser til sammenslåing. Jobbing internt og avklaringer på hvilke verdier og organisering vi vil holde frem inn mot bygging av en ny kommune.	Alle lederne i teknisk enhet har deltatt i arbeidsgrupper rundt temaet.

10. Videreutvikle den digitale verktøykassen

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Legge til rette for bruk av Plania WEB og fullføre implementering av tegninger i Plania.	I stor grad utført, og Plania brukes også som systemverktøy for FDVU i ny kommune.
Oppstart av BIM tegninger (3-D-tegninger).	Videreføres i ny kommune.
Arbeide for å integrere fagsystemer og heve kompetansen for bruk av digitale verktøy.	Interne kurs/møter er avholdt.

11. HMS arbeid og gode arbeidsrutiner skal ligge til grunn for alt arbeid som utføres i enheten

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Fokusere på HMS arbeid ved gjennomgang av risikofylte arbeidssituasjoner og rutinebeskrivelser. Dette utføres ved at risiko- og sårbarhet indentifiseres, gjennomgang av eksisterende og nye rutinebeskrivelser og deretter implementering i daglig arbeid.	Har laget overordnet rutine og utført ROS-analyser som identifiserer hendelser som trenger egen oppfølging. Videre er arbeidet fulgt opp i avdelingene.
Gjennomføre systemrevisjon knyttet til vedlikehold og tilsyn, brann.	Systemrevisjon for emnet er utført på flere kommunale formålsbygg. Pågående prosess.
Tilrettelegge for lærlingeordning, og- eller trainee stilling/er.	Det var ikke kapasitet til å ta inn nye lærlinger i 2019. I løpet av året fullførte en lærling fagbrev som byggdrifter. En lærling fortsetter videre innenfor park og grønt.
Videreføre ordningen med tiltaksplasser på enheten i regi av tiltakskonsulent.	Ordningen har ikke vært etterspurt i 2019 for teknisk enhet.
Sykefraværet skal ikke være over 3,5 %.	Sykefravær 3,3 %.

Viktige hendelser i året som gikk

Proessen frem mot kommunesammenslåingen mellom Søgne, Songdalen og Kristiansand har tatt mye tid og ressurser. Ansatte i Songdalen kommune har bidratt i mange ulike fora og arbeidsplattformer. Samlet sett viser ny organisasjon et godt avtrykk fra Songdalen kommune.

Driften av Songdalen kommunen ble gjennomført innenfor alle enhetens ansvarsområder. I tillegg til ordinær drift ble det arbeidet med mange viktige prosjekter og saksområder.

Etter vedtak i kommunestyret om bygging av ny bro ved Birkeli, ble prosjektet påbegynt tidlig høst 2019. Planlagt ferdigstillelse i første halvår 2020.

Gjennom et godt samarbeid mellom politiske organer og administrasjonen, ble det besluttet å bygge en kulturell møteplass basert på å bruke gymsalen fra den forrige ungdomsskolen. Vest-

Agder fylkeskommune bidro med del-finansiering, og konkurranse for byggeprosjektet ble gjennomført. Nye Kristiansand vil ta endelig beslutning om prosjektet gjennomføres.

Minkfarmen ble ferdigstilt med ny utendørs treningspark, belysning og ny brygge.

To større ulovlighetsaker ble ferdigstilt ved at kommunen fjernet det ulovlige tiltaket ved tvang.

Nytt avløpsrenseanlegg på Vatnelid ble ferdigstilt.

Ny pumpestasjon på Lysgård, Birkeli, Storneset og Tofteland Lier er ferdigstilt.

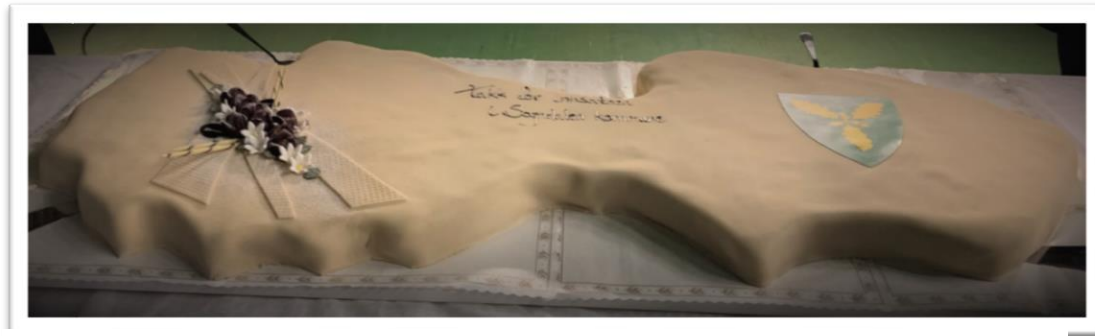
Arbeidet med utskiftning til LED-lys på kommunale vegger er videreført.

Hortemo Arena og Finsland Idrettspark ble ferdigstilt og åpnet med en flott markering.

avtaler, med unntak av en grunneier. Gjennomføring av eiendomsoverdragelsen skjer i ny kommune.

Proessen for å erverve grunn til ny skole på Vollan ble slutført med frivillige

Kake i forbindelse med avslutningsarrangement for ansatte.

Nøkkeltall økonomi og personal

			Tall i kr. 1.000
	Regnskap	Regulert budsjett	Avvik i kroner
Brutto driftsutgifter	60 016	50 081	
Driftsinntekter	-32 109	-20 040	
Netto driftsutg.	27 907	30 041	-2 134
Teknisk uten VAR - Tall er inkludert avsetning og bruk av fond			

Årsverk	2019	2018	2017	2016
Ansatte	35,25	35,05	37,15	36,2

- Antall årsverk er basert på ansatte på de ulike avdelingene og renholdspersonale som er knyttet til Teknisk enhet.

Sykefravær	2019	2018	2017	2016
Snitt	3,3	5,2	3,0	5,0

- Teknisk enhet har hatt noen tilfeller av lengre sykmeldinger, men oppfølging og behandling har gitt gode resultater. For øvrig er sykefraværet lavt i enheten.

Budsjett og ansvarsområde

- Beredskap, personal og organisasjon, lønn, regnskap, skatt
- Pensjon, forsikringer, kommuneplan

Når det gjelder rapportering av resultater for rådmannens stab, vises det til ovenstående overordnede og sektorovergripende mål som i stor grad utgjør stabens ansvarsområde. Det må samtidig påpekes at mål og resultater staben oppnås i tett samarbeid med aktuelle tjenestoområder på enhetene (eks. personal, nærvær, likestilling, økonom

Mål og måloppnåelse

Overordnede mål for rådmannens stab

- 1. Rådmannens stab skal være en pådriver for kontinuerlig utviklingsarbeid i kommuneorganisasjonen**
 - Til enhver tid er minst en medarbeider i staben involvert i et utviklingsprosjekt.
- 2. Alle oppgaver og tjenester utføres effektivt og er basert på faglighet, likeverd og respekt for innbyggere og medarbeidere.**
 - Arbeidsmiljøundersøkelser viser at arbeidsmiljøet er preget av godt samarbeid, gode relasjoner og vilje til å gjøre hverandre gode.
- 3. De ansatte har et godt arbeidsmiljø og har til enhver tid nødvendig kompetanse**

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Sykefraværet skal være 2,5 %.	Sykefravær 1,2 %.
Fokus på opplæring og kompetanseutvikling samt årlige utviklingssamtaler.	I forbindelse med kommunesammenslåingen har alle ansatte gjennomført kartlegging og innplasseringssamtaler der dette forventes ivaretatt.

Lønn

- 1. Hele lønningstjenesten for alle ansatte i Songdalen kommune kjøpes fra Kristiansand kommune med virkning fra 1.1.2017. Denne avtalen forutsetter blant annet:**

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Riktig lønn er utbetalt den 12. hver måned.	Gjennomført.
Alle rapporter til offentlige myndigheter er avgitt innenfor fastsatte frister.	Gjennomført.
Det er gjennomført kontroll av refusjoner fra Nav annenhver måned (sykepenges m.m.).	Utført av lønnsavdelingen i Kristiansand.

Regnskap

- 1. Kommunens regnskap er korrekt, informativt og fremmet for politisk godkjenning innen fastsatte frister**

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Korrekt regnskap er ferdigstilt innenfor lovbestemte frister.	Gjennomført.
Moms og momskompensasjonsoppgaver er rapportert innenfor lovbestemte frister.	Gjennomført.
KOSTRA-tall er korrekt rapportert til SSB innenfor fastsatte frister.	Gjennomført.

Nøkkeltall økonomi og personal

	Regnskap	Regulert budsjett	Tall i kr. 1.000 Avvik i kroner
Brutto driftsutgifter	20 883	19 970	
Driftsinntekter	-4 625	-2 593	
Netto driftsutg.	16 258	17 377	-1 119
Tall er inkludert avsetning og bruk av fond			

Årsverk	2019	2018	2017	2016
	14,5	15,5	15,7	17,2

- Nedgangen skyldes en ansatt som sluttet 1.5.2019.

Sykefravær	2019	2018	2017	2016
Snitt	1,2	3,9	2,0	2,6

Budsjett og ansvarsområde

- Publikummottak og telefon
- Post og dokumentcenter
- Politisk sekretariat
- Bibliotek
- Nettside og sosiale medier
- Boligkontor
- Saksbehandling
- Økonomiforvaltning og kontorrekvisitter

Mål og måloppnåelse

Kommunikasjonsstrategi og profilering

1. www.songdalen.kommune.no er kommunens viktigste informasjonsplattform mot publikum. Facebook er en hurtig og uformell dialogarena mellom innbyggerne og kommunen.
 - Innbyggerne opplever at kommunen gir tidlig, korrekt og god informasjon.
2. **Kommunikasjonsplanen definerer åpenhet, tilgjengelighet, troverdighet og medvirkning som grunnleggende verdier i god kommunikasjon**
 - Egne veiledere for klarspråk, sosiale medier og grafisk profilering er standard som blir fulgt.
 - Kvalitet i det vi sier og skriver bidrar til troverdighet og godt omdømme.
 - Media opplever at kommunen praktiserer meroffentlighet og kommunen vektlegger god samhandling.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Hjemmesiden er oppdatert og aktuell.	Mål oppnådd.
Kommunesammenslåingsprosessen har åpen og løpende informasjon, både til innbyggerne og ansatte. Hjemmesiden har lenke til Nye Kristiansands nettside.	Mål oppnådd.
Facebook vedlikeholdes daglig og nye medier/digitale verktøy vurderes løpende. Innbyggerne kan kommunisere med kommunen på en uformell arena.	Mål oppnådd.
Rådmann, ordfører og enhetsledere tilstreber informasjonsflyt av aktuelt stoff for publisering, for eksempel saker i forkant av politisk behandling.	Mål oppnådd.

Dokumentsenter

1. Sak- og arkivsystemet P360 gir god dokumentforvaltning. Arkivverdig dokumentasjon gjenfinnes her

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Arkivplanen er oppdatert.	Godkjent i 2016. Arkivverket gjennomførte tilsyn september 2018. Arkivplanen oppdateres i løpet av 2019 etter pålegg i tilsynsrapport (frist 1.4.2019). Tilsyn avsluttet, pålegg utbedret 13.6.2019. Arkivplan for Songdalen blir tilgjengelig i ny arkivplan Kristiansand.
Publikum gis innsyn uten unødig opphold, vanligvis innen et par dager.	Lite innsynsforespørsler grunnet publisering av dokumenter. Enkle innsynsforespørsler gjøres innen frist, større kan ta mer tid. Grunn: Hentes fra IKAVA, kvalitetssikring fagenheter.
Dokumentsikkerheten er i henhold til ny personvernlovgivning.	Kommunen har rutiner for behandling av avvik. Det er laget oversikt som beskriver behandlinger som krever lagring/bruk av personsensitive data, i aktuelt arkivsystem med behandlingsansvarlig.
Post registreres daglig i P360. Dokumenter blir kvalitetssikret ved gjennomgang av offentlig postjournal og journalføring.	Følges opp fortløpende av dokumentsenter, arkivansvarlige og saksbehandlere.
SvarUT erstatter papiirutsendelser.	Flere systemer er koblet til tjenesten. I 2019 gjelder det P360, Profil, It Kristiansand, Visma Flyt skole, HS pro.
Superbrukere i P360 gis opplæring og bidrar til å styrke kompetansen i enhetene.	Ingen kurs i 2019. En til en opplæring. Informasjon gis via mail fra systemansvarlig. Ikke meldt inn behov for kurs. Skjermdeling godt verktøy.

2. Alle fagsystemer er arkivfaglig vurdert

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Arkivleder skal sikre arkivfaglig kvalitet. Ansvar for informasjonssikkerheten i elektroniske fagsystem ligger hos systemeier (fagenhetene).	Arkivleder har sammen med enhetene utarbeidet rutiner for arkivering og kvalitetssikring. Arkivet for systemene overvåkes av arkivleder i en felles arkivkjerne.

3. Daglig- og sentralarkiv avleveres sentralarkiv i henhold til plan og lovverk

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Fagenheter avleverer avsluttede papirarkiver til bortsetningsarkiv i rådhuset.	25 hyllemeter mottatt i 2019. Det vil komme noe mer fra enhet som har fått utsatt frist vår 2020. Det er utarbeidet liste for eldre og avsluttende arkiver som skal avleveres. Råd- og veiledning til skoler og barnehager prioriteres for å klargjøre papirarkiver for overføring til bortsetningsarkiv i rådhuset.
Avsluttede arkiver i bortsetningsarkiv avleveres til depôt IKAVA.	20 hyllemeter ble avlevert for ordning i 2019. Grunnet ombyggingsarbeider i depôt hos IKAVA er ikke arkiver fra Songdalen blitt avlevert, vil trolig skje i løpet av 2020.

Bibliotek

1. Biblioteket er et aktuelt, variert og godt tilbud til alle i kommunen og bidrar til å utjevne sosioøkonomiske forskjeller. Vi er et aktivt og utadvendt bibliotek som møter innbyggernes behov i alle faser i livet.

- Økende bruk av biblioteket og god oppslutning om bibliotekets arrangementer.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Utvikle biblioteket til møteplass og kulturarena gjennom arrangementer som språkkafeen og kurstilbud som Skrive-Skape-Dele, i samarbeid med frivillige, skole og barnehage og enhet for kultur og inkludering. Tiltakene er folkehelsearbeid ved at sosioøkonomiske forskjeller utjevnes, interesseområder utvikles og nye relasjoner etableres.	Gjennomført: Kursrekke. Språkkafe. Sommerles og arrangement. Arrangement for voksne. Samarbeid på tvers.
Tilrettelegge biblioteket med møbler, belysning, pc-utstyr.	Ny PC til publikum.
Videreutvikle bibliotekets nettside Web Løft.	Vedlikeholdes.
Selvbetjeningsstasjoner i Finsland og på Nodeland.	Selvbetjeningsstasjon satt opp på Nodeland. RFID-brikking av bøker gjennomført på Nodeland. Finsland bruker Skoleautomat, biblioteksystemets modul for selvbetjening.
Kompetanseheving internt og ved deltakelse i prosjekter, nettverk og på kurs.	Deltakelse på kurs og nettverksmøter som bibliotekmøte.
Mer samarbeid med skoler og barnehager, inkludert besøk.	Viderefører nåværende tjeneste. Ikke ressurser til å utvikle tilbud videre.
Elevassistenter på biblioteket i Finsland.	Gjennomført og fortsetter i 2020.
Temasortering gjør det lettere for brukerne å finne det de søker.	Jobber med dette kontinuerlig.

Kommunikasjon og service

Politisk sekretariat, skranke og sentralbord, boligkontor, økonomi- og administrative oppgaver

1. Den politiske saksforberedelsen skjer i rett tid og saksfremstillingen er kvalitetssikret og lett tilgjengelig via nettsiden og ny politikerportal.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
God tilbakemelding fra politikere og innbyggere.	God måloppnåelse.
Kommunestyremøter overføres direkte via nettTV. Opptak av møtene er tilgjengelig på kommunens hjemmeside.	Mål oppnådd.

2. Førstelinjen møter alle henvendelser med respekt. Tjenesten yter topp service som bekreftes i brukerundersøkelse (ingen brukerundersøkelse i 2019)

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Fasttelefoner har en glidende overgang til mobil og business skype. Telefonsentralen avvikles, Triosentral består.	Alle ansatte i KOMS har skype.

Kommunikasjon og service

3. Finansieringshjelp med startlån, tilpasningstilskudd, etableringstilskudd og bostøtte følger av forskrift og retningslinjer.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Revisjon av lokal retningslinje vurderes etter innstramming i henhold til forskrift og krav om egenandel.	Revisjon av retningslinjer er ikke gjennomført. Politisk komite er informert av økonomisjef.

4. Økonomi- og administrative oppgaver som er lagt til enheten utføres profesjonelt og kostnadseffektivt innenfor gjeldende frister.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
E-handel og e-faktura benyttes der det er mulig.	Mål oppnådd.

5. Kompetansetiltak for hele enheten gjennomføres med vekt på mestring, endringslæring og lagspill.

Indikatorer/tiltak	Måloppnåelse i 2019
Kompetansetiltak og utviklingssamtaler blir fulgt opp.	Gjennomført.
Ansatte søker kompetansebygging og er engasjerte i arbeidet med kommunesammenslåings frem mot 1.1.2020.	Gjennomført. 2 ansatte har gjennomført fagbrevutdanning.

Viktige hendelser i året som gikk

Kommunereformen er ressurskrevende, men enhetens medvirkning ved deltakelse i flere arbeidsgrupper har vært viktig.

I biblioteket har det vært gjennomført kurs og arrangement i tråd med forskrift og nasjonale føringer.

Nytt sentralbord november 2019.

Elevassistenter i Finstrand igangsatt.

Harmonisering av gebyrer og priser i samarbeid med Kristiansand og Søgne.

Reduksjon i politiske møter grunnet lite saker og kommunesammenslåing.

Unntaket var kultur og utviklingskomiteen som økte møteaktiviteten.

Nøkkeltall økonomi og personal

			Tall i kr. 1.000
	Regnskap	Regulert budsjett	Avvik i kroner
Brutto driftsutgifter	6 954	6 623	
Driftsinntekter	-1 120	-422	
Netto driftsutg.	5 834	6 201	-367
Tall er inkludert avsetning og bruk av fond			

Årsverk	2019	2018	2017	2016
	8,4	8,4 *	9,2	8,7

*Enhetsleder for Kommunikasjon og service gikk av med pensjon i august 2018. Lederressursen ble redusert fra samme tidspunkt da lederansvaret for enheten ble delt med Kultur og inkluderingsenheten. Dette i påvente av oppstart av Nye Kristiansand kommune 1.1.2020.

Sykefravær	2019	2018	2017	2016
Snitt	0,6	5,4	1,4	0,8

Nøkkeltall økonomi

Politisk styring og kontrollorgan

			Tall i kr. 1.000
	Regnskap	Regulert budsjett	Avvik i kroner
Brutto driftsutgifter	4 209	4 098	
Driftsinntekter	-89	-50	
Netto driftsutg.	4 120	4 048	72
Tall er inkludert avsetning og bruk av fond			

Fellesområdet

			Tall i kr. 1.000
	Regnskap	Regulert budsjett	Avvik i kroner
Brutto driftsutgifter	17 256	13 027	
Driftsinntekter	-4 685	-2 547	
Netto driftsutg.	12 571	10 480	2 091
Tall er inkludert avsetning og bruk av fond			